

Železar

glasilo kolektiva železarne jesenice

JESENICE, 12. MAJA 1962

ŠTEVILKA 19/IV

Kaj je z žvepleno kislino?

Po našem obisku in razgovoru z glavnim direktorjem Cinkarne Celje v maju je bila preskrba z žvepleno kislino še nekako zadovoljiva, vse do prve dekade v aprilu.

Tedaj so se ponovno začele neredne dobave. Na vsakočevne telefonične urgen- ce je šef prodaje Cinkarne Celje zelo različno reagiral. Najpogostejši je bil očitok, da jim ogromno dolgujemo, da nimajo kisline, ali pa da je bila odposlana, tako da si je bilo težko ustvariti pravo sliko o resničnem stanju.

18. aprila sem osebno obiskal Cinkarno Celje. Ker sta bila glavni direktor in komercialni direktor odsotna, sem se obrnil na šefa prodaje za pojasnilo glede nerednih dobav in kakšna je perspektiva do 1. maja, ko bi po zadnjem predvidevanju morala začeti obratovati nova naprava za proizvodnjo žveplene kisline. Rezultat tega razgovora je bila ugotovitev, da se stanje kljub našemu plačilu zaenkrat ne bo popravilo, kako dolgo pa bo še trajalo, mi ni mogel povedati.

Zato smo se takoj brzojavno obrnili na ostale proizvajavce žveplene kisline, če bi nam lahko priskočili na pomoč. »Zorka« Šabac nam je obljubila dve cisterni tedensko in smo takoj poslali cisterni v polnitev. Zaradi dolge relacije smo do sedaj prejeli iz Šabca šele eno cisterno, dve pa pričakujemo te dni.

Da bi položaj s Cinkarno Celje dokončno razčistili, je bilo sklenjeno na kolegiju, da s tehničnim direktorjem, tov. Homovcem, ponovno obiščemo Cinkarno Celje. Zaradi odsotnosti glavnega direktorja Cinkarne pa je prišlo do tega obiska šele 28. aprila. Na naše vprašanje, kakšen je položaj in kdaj lahko računamo na redno dobavo, je glavni direktor Cinkarne Celje priznal, da tudi on ne ve in ne more dati trdnega zagotovila. Na novi napravi so se pokazale pomanjkljivosti, ki onemogočajo redno proizvodnjo. Na reševanju teh problemov dela vrsta domačih in tujih strokovnjakov. Kako in kdaj bodo pomanjkljivosti odstra-

njene, pa nihče ne more točno povedati. Ker je stara naprava vezana na novo, je proizvodnja občutno zmanjšana tako, da bi vsa proizvodnja komaj krila potrebe enega potrošnika.

Končno je glavni direktor Cinkarne vendar dal nalog prodaji, da nam odpremlja- jo vsak drugi dan po eno cisterno, s čimer bi krili naše potrebe po žvepleni kislini v predelovalnih obratih, cevarni in jeklovleku.

Zato smo se dogovorili s Cinkarno Celje, da nam odstopi dve svoji cisterni, ki smo jih po predhodnem pristanku z Agrohemijsko Beograd poslali v Bor v polnitev. Ti dve cisterni pričakujemo okrog 10. t. m., dve iz Šabca pa v nedeljo 6. ali najkasneje 7. t. m. V Boru imamo zagotovljene skupaj 100 ton kisline.

Dne 4. 5. smo prejeli iz Celja telefonsko obvestilo, da lahko pričakujemo normalizacijo proizvodnje v približno 14 dnevih.

Feodor Čeh

Primopredajna seja UO

V ponedeljek, dne 7. maja 1962, je bila v naši železarni primopredajna seja UO. Na tej seji so člani UO, izvoljeni na zasedanju CDS dne 25. aprila 1962, najprej izvolili za predsednika tov. Franca Pogačnika, delovodjo Javornika IV., za njegovega namestnika pa tovariša Bertija Bruna, obratovodjo jeklovleka. Nato je predsednik UO dosedanjega mandata tovariš Pavel Lotrič podal poročilo o delu UO v mandatu 1961-62 ter seznanil novoizvoljeni UO s problemi, ki jih dosedanjemu UO ni uspelo rešiti, ker zahtevajo za rešitev daljšo dobo ter posebni način dela.

O stanju podjetja je podal poročilo glavni direktor ing. Matevž Hafner. Z izčrpnim poročilom, ki je obravnavalo v uvodu splošne probleme železarne, nato pa še podrobno posamezne sektorje, je glavni direktor seznanil UO s stanjem, kakršno je železarni po I. četrtletju, to je s stanjem v podjetju kakršnega UO sprejema. V zvezi s temi problemi pa je seznanil UO tudi z nalogami, ki stojijo pred njimi in ki ne bodo lahke, posebno ne, če jih bodo hoteli rešiti

Franco Pogačnik, novi predsednik upravnega odbora

tako, da bodo v korist tako kolektivu, kakor podjetju kot celoti in celotni družbi.

Na koncu se je glavni direktor zahvalil dosedanjemu UO za dobro sodelovanje in zaprosil novi UO za prav takšno sodelovanje in medsebojno razumevanje.

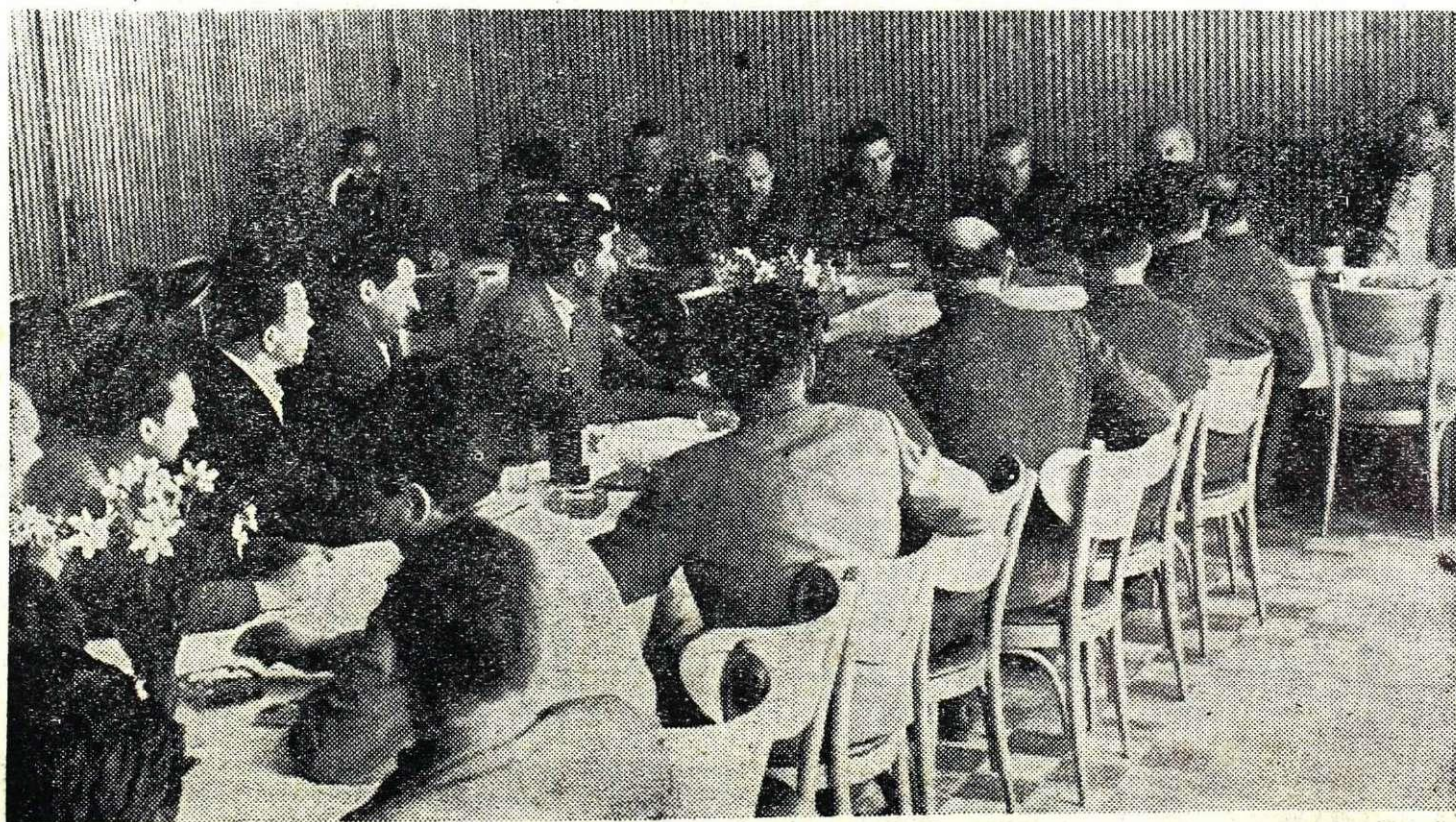
Prva seja DSEE visoke peči

V ponedeljek, 30. aprila je imel prvo zasedanje novi DS EE visoke peči. Za predsednika so izvolili tov. Janka Jelovčana, delovodjo apne- nice, ki je bil predsednik prvega obratnega delavskega sveta in je svoje delo v redu opravljal. Po poročilih obratovodje o proizvodnih uspehih je delavski svet sklenil, da odvedemo v rezervni

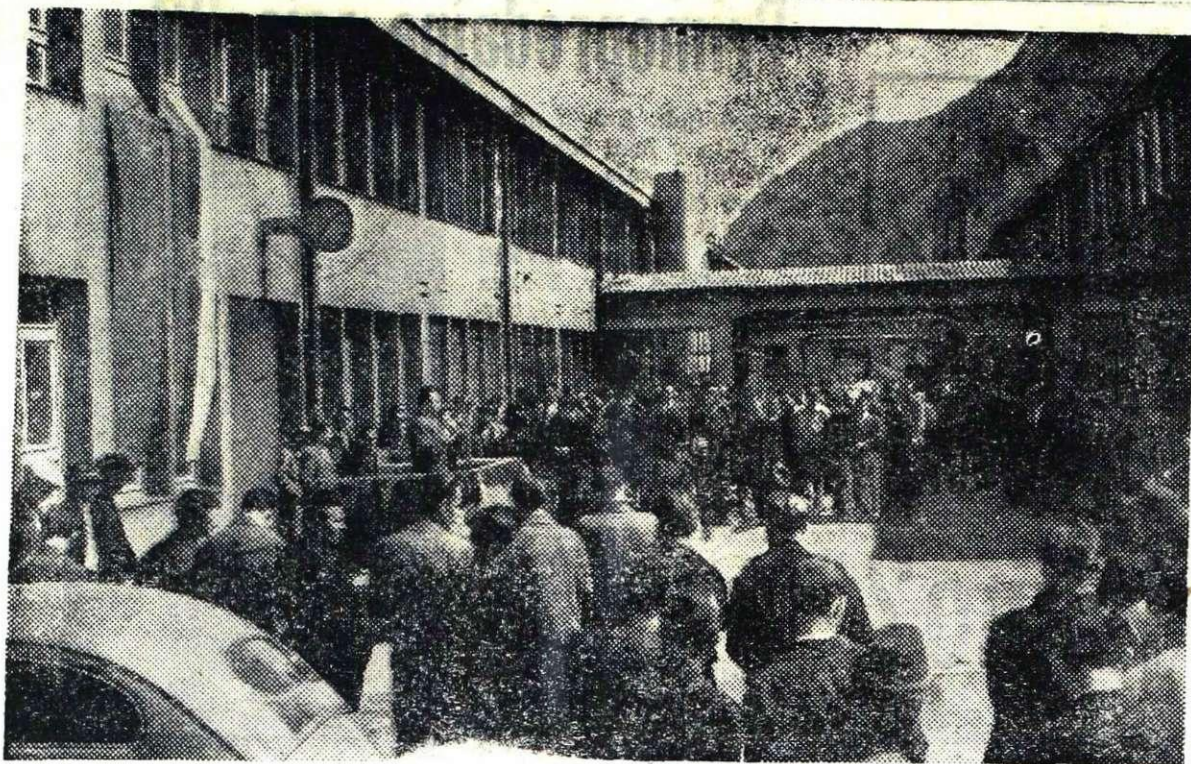
sklad 10 odst. dosežene razlike po enoti izdelka. Razpravljali smo še o mnogih vprašanjih, tako o podaljšanju delovnega razmerja tov. Vončimu, delovodju kamnoloma, ker trenutno nimamo strokovno sposobnega namestnika. Sklenili smo, da se najkasneje v enem letu ta problem reši. Zaradi kršitve delovne discipline posameznih članov našega kolektiva je bilo sklenjeno, da tistim članom, ki ne spoštujejo delovni red in neopravičeno izostajajo, pri prvem ponovnem izostanku redno odpovemo. Konkretno pa smo obravnavali dva tovariša, ki sta že lani večkrat izostala in imata tudi letos že 13 oziroma 16 neopravičenih izostankov. V kolikor se bosta v odpovedni dobi popravila, smo sklenili, da se ju ponovno sprejme na delo.

Razpravljali smo tudi o proizvodnih stroških in sklenili, da jih bomo poskušali, kjer bo le mogoče, znižati, ker bo to vprašanje posebno letos zelo pereče, saj bomo uporabljali več uvoznih rud, ki so sicer bogatejše na železu, toda tudi dražje. Od tega so odvisni naši osebni dohodki in dohodki celotnega kolektiva. Zato mora pri tem sodelovati ves kolektiv. V zadnjem tromesečju so se povečali tudi stroški vzdrževanja in bomo morali vsi z vestnim delom skrbno paziti na stroje, da bo s tem manj zastojev in tako manj stroškov vzdrževanja.

Stano Torkar

Minuli ponedeljek so se v zgornjih prostorih Kazine zbrali člani dosedanjega in novoizvoljenega upravnega odbora. To je bila primopredajna seja, poleg tega pa so že na prvi seji morali obravnavati vrsto važnih problemov

S prvomajskega praznovanja v predelovalnih obratih

V marcu prva žebljarna

V marcu so obrati živahno posegli v borbo za čim boljšimi rezultati. To lahko predvsem opazimo v majhni razliki pri doseženih uspehih med nekaterimi obrati. Nasprotno pa ni opaziti občutnega izboljšanja pri obratih, ki so v preteklih mesecih dosegli slabši uspeh.

V marcu smo dosegli skupaj 6974 pozitivnih točk, kar je sicer za 1891 točko manj, kakor v februarju, vendar je uspeh kar zadovoljiv, posebno če ga primerjamo z uspehi v prejšnjih mesecih.

V produktivnosti smo dosegli največ točk in sicer 3308, kar je v primerjavi s februarjem precej manj in sicer za 2904 točke, toda še vedno zadovoljivo, saj smo v

februarju dosegli v tej postavki rekordno število točk. Predvsem gre za znižanje na račun vzdrževalnih obratov.

Mnogo boljši pa je uspeh v izkoriščanju kapacitet, saj smo dosegli 2657 točk ali 1600 več, kot v februarju. Tako visok rezultat so dosegli predvsem proizvodni obrati, pa tudi vzdrževalni obrati, niso zaostajali.

Novatorskih in racionalizatorskih predlogov je bilo 6, kar nam da 120 točk.

Izredno visoka pa so bila bolovanja do 7 dni, tako da smo v tej točki dosegli 498 negativnih točk, kar je za 292 točk slabši rezultat kot v februarju.

Tudi bolovanje zaradi nezgod je visoko, toda rezultat je vseeno boljši, kot pri bolovanju do 7 dni. Dosegli smo le 11 pozitivnih točk.

Za red in čistočo je bila komisija v tem mesecu nekoliko strožja in prisodila 1376 točk, kar je za 110 točk manj kot v februarju.

Zelo lep uspeh in obenem prvo mesto si je priborila žebljarna z 819 točkami. Na drugo mesto se je uvrstila cevna s 489 točkami; na

tretje pa elektropeč s 460 točkami.

Kolektivu žebljarne, kakor tudi cevni in elektropeč, za dosežen uspeh pristočno čestitamo!

Franc Šterk

	PLAVŽ	MARTINARNA	ELEKTROPEČ	OPEKARNA	LIVARNA	PROF. VALJARNE	VALJARNA 2400	ŽIČNA VALJARNA	VALJARNA 1300	JEKLOVLEK	HLADNA VALJ	ŽIČARNA	CEVARNA	ŽEBLJARNA	ELEKTRODNI ODV.	ENERGIJSKI	O T K R	MEHANIČNA DEL.	KONSTRUKC. D	ELEKTRODEL	JAVORNIK III	GRADBENI ODV.	PROMET	TRANSPORT
Produktivnost	+350	+129	+200	+155	+152	+190	+372	+105	+130	+142	+235	+109	+278	+436	+200	+153	+317	+111	+7	+146	+130	+74	+121	+308
Izkoriščanje kapacit.	+91	+90	+178	+106	+200	+186	+280	+112	+212	+30	+172	+160	+146	+323	+118	+154	+70	+67	+60	+76	+175	+102	+45	+30
Novot in račun predl.				+20											+20		+20			440			+20	
Bolovanje do 7 dni	-26	-29	-29	-16	-26	-31	-24	-33	-34	-11	-13	-11	-15	-18	-20	-25	+33	-34	-30	-30	-4	-74	-29	-29
Bolov. zaradi nezgod	-30	-5	+50	-24	+5	-14	-19	-3	+33	+30	+8	+7	+23	+27	-8	+17	-42	-12	+37	-33	+9	-29	+2	-18
Red in čistoča	+57	+52	+61	+58	+62	+50	+62	+66	+61	+61	+56	+55	+57	+51	+57	+62	+62	+56	+54	+60	+57	+58	+55	+46
Skupaj točk.	+441	+237	+460	+279	+413	+381	-73	+247	+401	-62	+458	+320	+489	+819	+347	+381	+440	+168	+14	+67	+407	+191	+194	+237

Zbor ekonomske enote visoke peči ni bil sklepčen

Koncem aprila je bil sklican zbor EE visoke peči, vendar zaradi majhne udeležbe nismo bili sklepčni, saj je bilo navzočih le 44 članov kolektiva. Toda, ker smo se zbrali, smo obravnavali vse točke dnevnega reda, seveda pa nismo mogli sprejeti nobenega sklepa. Iz poročila tov. obratovodje je bilo razvidno, da smo tudi v marcu zelo dobri tako v pogledu količine kot kvalitete proizvodnje. Tudi vprašanje proizvodnih stroškov je dovolj ugodno. Poraba koksa na tono grodlja je res nekoliko porasla v primerjavi s februarjem, toda še vedno je manjša, kot povprečno v lanskem letu. Tudi v pogledu norm ni več med posameznimi obrati takih odstopanj, kot prej in znaša po-

vprejče za vso enoto 26 odstotkov, kar je za 1 odstotek manj kot v februarju.

V nadaljnjem razgovoru je bilo precej govora o proizvodnih stroških, posebno o stroških vzdrževanja naših naprav. Ugotovili smo, da so imeli vzdrževalci prej, ko so bili vezani na uspeh naše enote, več volje do dela kot sedaj, ko ni njihov osebni dohodek vezan na naš uspeh. Zato smatramo, da bi morali naši vzdrževalci biti vezani z osebnimi dohodki na uspeh našega obrata, saj bodo le takrat z voljo in hitro odpravljali vse zastoje.

Obravnavali smo tudi delovno disciplino, ker posamezni delavci ne opravijo vsega dela, kot je treba, posebno kar se tiče čiščenja.

Zbor je kljub temu, da ni bil sklepčen, lepo uspel. Razprava o problemih je bila zelo živahna in koristna. Zato naj se v bodoče udeležujejo sej ZEE vsi delavci, posebno pa še delovodje.

Stane Torkar

Vsem dopisnikom!

Posređujemo vam 10-bridnamernih misli in nasvetov z željo, da jih upoštevate, ko se boste odločili, da nam pišete o uspehih in težavah na delovnem mestu ali v podjetju sploh:

1. Pišite kratko in jedrnat!
2. Pišite enostavno in razumljivo!
3. Izogibajte se nepotrebnih besed in stavkov!

V zavijalnici pripravljajo žičnike za odpremo

Dan mladosti- naš praznik

Priprave za letošnje praznovanje Dneva mladosti so v primerjavi s prejšnjimi leti bolj obsežne in temeljite. Pred kratkim je bil na Jesenicah posvet, ki ga je organiziral Občinski komite LMS, udeležili pa so se ga predstavniki vseh družbenih in političnih organizacij v občini. Na sestanku so razpravljali o pripravah za praznovanje in poudarili, da je treba pri sestavljanju programa upoštevati dejstvo, da je Dan mladosti ljudski praznik. Zaradi tega je treba pri sestavljanju programa upoštevati predvsem tiste oblike praznovanja, kjer lahko sodeluje čimveč mladine in članov SZDL.

Ceprav v času, ko to poročamo, program praznovanja še ni sestavljen, vendar že lahko opozorimo bravce na nekatere večje prireditve in tekmovanja, ki bodo zajeta v okviru praznovanja. Letošnje praznovanje bo trajalo več kakor mesec dni, pričnši s Štafeto mladosti, ki je odšla na pot iz našega železarskega mesta 7. aprila in z razstavo mladinskih delovnih brigad, ki je bila odprta 28. aprila.

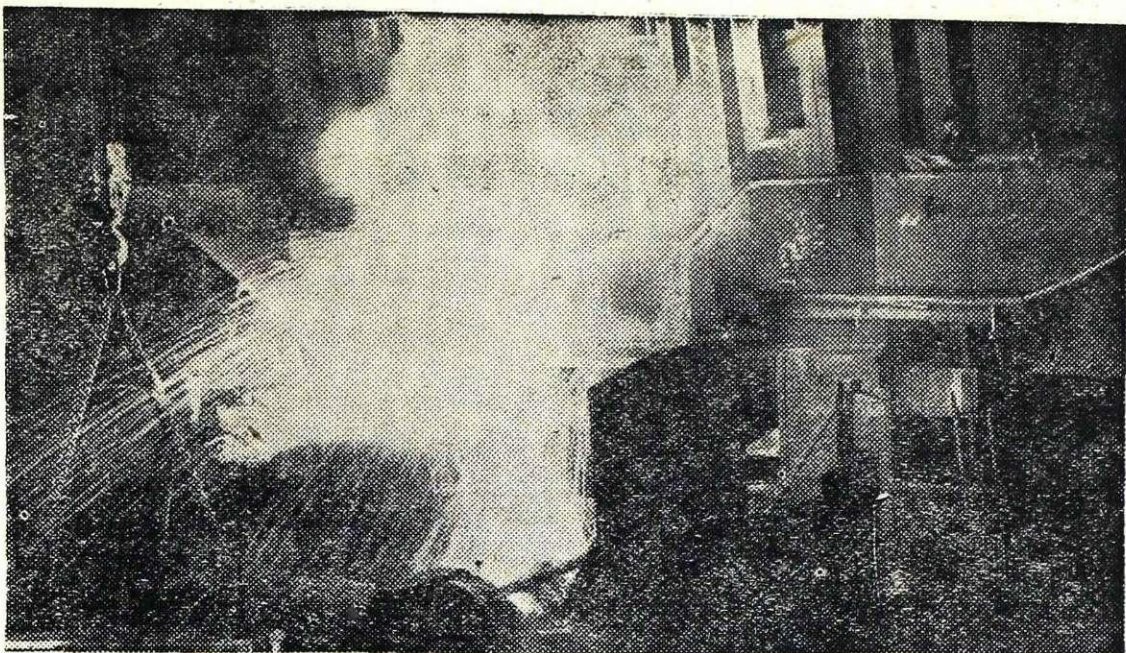
Med večje prireditve, s katerimi bomo počastili letošnji praznik — Dan mladosti, sodi tudi troboj mladine: Gimnazija — ŽIC — Železarna, mladina pa bo tekmovala v različnih športnih panogah. Poleg omenjenega troboja pa bo na sporedu tudi tekmovanje mladine iz gradbenih podjetij, med seboj pa bodo tekmovali tudi člani vaških aktivov LMS. Med večjimi prireditvami, ki jih nameravajo organizirati v okviru praznovanja Dneva mladosti, pa bo tudi množični kros v tehnični izvedbi atletskega kluba Jesenice. Organizatorji računajo, da bo pri tem tekmovanju sodelovalo 200 ali celo več ljudi, predvsem pa bodo povabili k tekmovanju mladino z naših šol, športnih in telesnovzgojnih

društev, ustanov in podjetij itd.

Naše bravce še posebej opozarjamo na zanimivo predavanje o življenjski poti tovariša Tita, ki letos praznuje 70-letnico rojstva. Predavanje bo organizirala Delavska univerza Jesenice in to v vseh večjih krajih naše občine.

Mladina iz naših šol se bo predstavila tudi na reviji mladinskih pevskih zborov, nastopilo pa bo osem pevskih zborov iz naše občine, medtem ko bo na predvečer praznika slavnostna akademija in ognjemet. Večjo prireditev pripravljajo tudi člani gasilskih društev, svoje znanje pa bodo pokazali na veliki vaji, ki bo na sam praznik, to je 25. maja.

To je le nekaj večjih prireditev, ki bodo zajete v okvirnem programu praznovanja. Iz gornjih podatkov je razvidno, da bo letošnje praznovanje Dneva mladosti množično in pestro, zato tudi ni odveč trditev, da je Dan mladosti praznik nas vseh.

Kot smo v našem časopisu že poročali, je bila v aprilu prenovljena peč A v martinarni. Naš fotoreporter je s svojo kamero ujel prvi šarž iz prenovljene peči, ki daje odslej skoraj 20 ton jekla več naenkrat

Zbori proizvajavcev in njih udeležba

Občinski ljudski odbor sklicuje v določenih obdobjih zborov volivcev proizvajalne skupine, na katerih naj bi podajali odborniki poročila o delu občinskega odbora ter tolmačili posamezne sklepe

in podobno. Ti zbori so za naš sistem nujni, ker se na njih odraža kolektivno odločanje, da potem ne moremo trditi, da se dela tako, kot to želijo posamezniki. Toda lahko ugotovimo, da do sedaj

še noben zbor ni imel takšne udeležbe, da bi lahko sprejel kakšen sklep, ker še nikoli nismo bili sklepčni. Zato ne smemo potem v časopisu kritizirati, da Občinski ljudski odbor ne upošteva sklepov volivcev in da dela po svoje. Če pogledamo, da v železarni ustvarjamo v glavnem večji del dohodka občine, bi naši zbori morali biti tudi vedno najštevilnejše zasedeni, saj se razpravlja o denarju, ki smo ga prispevali mi. Zato smo zelo slabi gospodarji, ker ne razpravljamo, kako bomo uporabili denarna sredstva.

Zastoj je pisati po časopisih, da se ne upoštevajo naša mnenja in želje. Spremeniti moramo odnos do teh zborov in z aktivnim sodelovanjem pomagati pri reševanju vseh problemov, potem ne bo treba več kritizirati občinskega odbora, ker bo delal po napotilih zborov volivcev.

Na zadnjem zboru je bilo zelo važno vprašanje predlog finančnega plana za leto 1962. Žal je bila udeležba več kot porazna po vseh volivnih enotah, tako da se nikjer niso mogli vršiti. V naši volivni enoti, kjer je okrog 1300 volivcev, nas je bilo na zboru samo 14, to se pravi 1 odstotek. Kaj naj sedaj dela Občinski ljudski odbor, ali naj ukrepa po svoji uvidevnosti, ali pa naj čaka, kdaj bodo zbori sklepni, da bo delal po napotilih zborov. Vse premalo se zavedamo, da življenjski standard ni odvisen samo od našega zaslužka, ampak je v večji meri odvisen od pravičnega gospodarjenja v komunih.

Posebno pozornost zborom v proizvodni skupini bodo morale posvetiti tudi politične organizacije v kolektivu, na drugi strani pa bo moral ObLO po odbornikih povečati tudi aktivizacijo. Morda bi bilo dobro, da se poslužujemo več našega »Železarja« in skušamo posamezne pro-

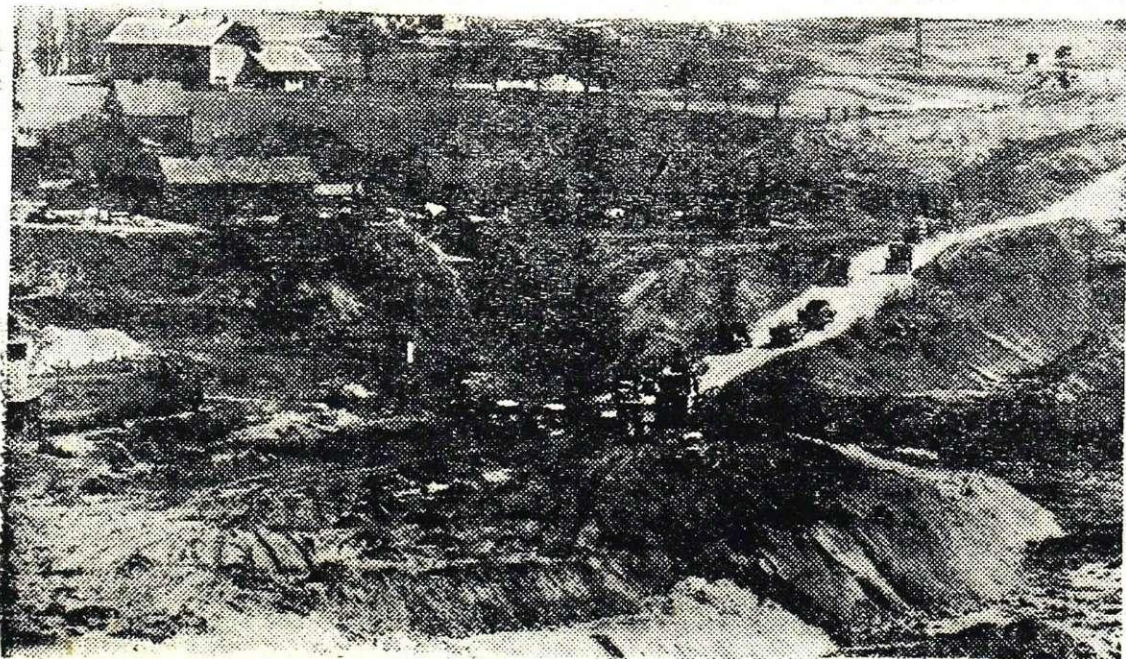
Zaostriti moramo boj proti nezakonitosti

Člani Zveze komunistov so na zadnjih sestankih osnovnih organizacij s precejšnjo pozornostjo razpravljali o aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih svojih ekonomskih enot. Poleg tega so predlagali precej predlogov in dali novih nasvetov ter pobud za odstranitev nekaterih slabosti in pomanjkljivosti. Najvažnejša ugotovitev v razpravah na teh sestankih je bila, da je kolektiv, kot vsak posamezni proizvajavec, dolžan več kot doslej prispevati k skupnim naporom za hitrejši gospodarski razvoj. — Komunisti ugotavljajo, da je edini izhod iz težav v sistematič-

nem povečanju proizvodnosti dela ter znižanju proizvodnih stroškov kakor tudi varčevanju. To je mogoče doseči tudi na ta način, da rekonstruiramo zastarele naprave in jih zamenjamo s sodobnimi, ki pa morajo biti v celoti izkoriščene. Komunisti so poudarili na teh sestankih tudi nujnost reševanja perspektivne kadrovske politike, govorili pa so tudi o škodljivih pojavih kršenja zakonitih določb. V svojih razpravah so člani ZK zelo pogosto omenjali potovanja v inozemstvo s strani nekaterih naših uslužbencev ter opozarjali na nepravilnosti glede poslovanja nekaterih

trgovskih podjetij, ki imajo nalogo, da oskrbujejo naše mesto s kmetijskimi pridelki. Pogosto se dogaja, da v teh podjetjih ne upoštevajo predpisov o cenah in zapirajo tržišče v okviru komune in tako dalje.

Na enem od sestankov je bilo predlagano, naj bi v časopisu »Železar« objavljali pod rubriko »Kršenje zakonitosti« take primere iz našega podjetja, kot področja naše komune. Kadar gre za zaščito zakonitosti, potem ne bi smeli imeti pomislekov, če bi morali objaviti tudi imena in priimke odgovornih ljudi v organizacijah. — Pri urejanju te rubrike bi se lahko poslužili gradiva, ki ga ima na razpolago tržna inspekcija ter organi delavskega in družbenega samoupravljanja. Na že omenjenih sestankih so bili zelo ostro kritizirani primeri razsipavanja s sredstvi ter nepravilnega uporabljanja reprezentančnega fonda. Kritično so bili ocenjeni tudi ti člani Zveze komunistov, ki v organih delavskega samoupravljanja, v ObLO in v organih družbenega samoupravljanja premalo skrbijo za solidno delo v teh organih, saj so vendar prav oni odgovorni za nadaljnje poglobljanje delavskega samoupravljanja, kakor tudi za pravilno delovanje sistema neposredne demokracije in za nadaljnji razvoj socialističnih družbenih odnosov.

8-kamioni je treba prepeljati vsak dan ogromne količine materiala na nasip

Rok Globočnik

(Dalje na 4. strani)

Za razstavo poklicev, ki je bila odprta v minulem tednu na Jesenicah, je vladalo veliko zanimanje še posebej med našo mladino. Obiskovalci razstave so bili mnenja, da je razstava pomembna in potrebna, predvsem sedaj, ko se učenci zadnjih letnikov osnovnih šol odločajo za poklic. Razstavo, ki je bila v prostorih Tehniškega muzeja, je aranžiral tov. Miloš Magolič, zajetih pa je bilo 70 različnih poklicev.

S POSVETOVANJA V ZAGREBU

Boljši notranji transport-cenejša proizvodnja

Koncem aprila je priredil Center za transport v industriji v Zagrebu že drugo posvetovanje. Zastopniki industrijskih podjetij in podjetij za izdelavo transportnih sredstev so obravnavali: prelivanje materiala ob proizvodnem procesu, projektiranje industrijskih naprav notranjega transporta, standardizacijo dvigal in sploh vse probleme notranjega transporta.

V referatih in razpravi je bilo ugotovljeno, da vprašanje notranjega transporta posvečamo premalo pozornosti. Zaradi tega so včasih stroški notranjega transporta zelo visoki, v posameznih podjetjih pa se gibljejo od 12 do 50 odstotkov lastne cene izdelkov. Ta velika razlika je posledica različnega pristopa k reševanju teh problemov. Poudarjeno je bilo, da moramo že pri projektiranju novih objektov temeljito pro-

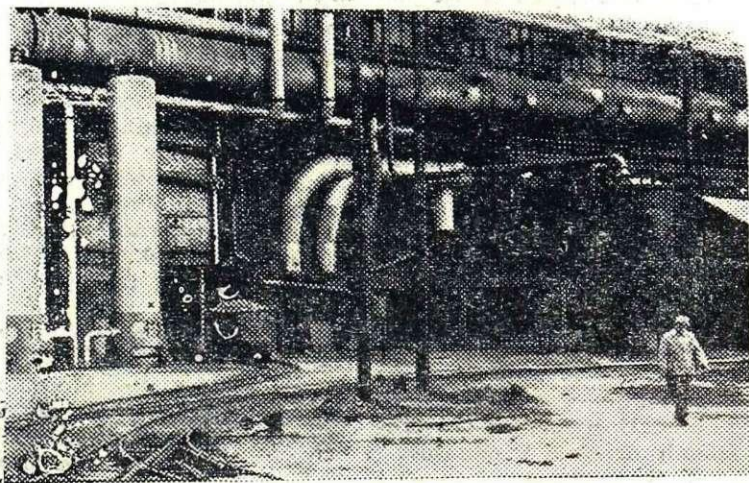
učiti najboljše in najcenejšo rešitev notranjega transporta surovin, polizdelkov in izdelkov. V bolj razvitih državah imajo v podjetjih poseben oddelček s strokovnjaki za ta vprašanja.

V Centru za transport v industriji so izdelali osnutek standardizacije dvigal. Toda zaradi obsežnosti ga ni bilo mogoče v celoti predelati. Sedaj je v državi preko 200 vrst dvigal, kar povzroča velike težave pri vzdrževanju, ker običajno primanjkuje rezervnih delov. Potrebno bi bilo tudi tesnejše sodelovanje med uporabniki dvigal in podjetji, ki le-ta izdelujejo. Ker je bil čas omejen, bodo vsi udeleženci dostavili pripombe k omenjeni standardizaciji pismeno Centru za transport v industriji.

Prav gotovo bodo sprejeti sklepi pozitivno vplivali na dober in ekonomičen razvoj notranjega transporta v industriji. Kljub temu, da je omenjeni center mlada ustanova, ima že nekaj strokov-

njakov, ki podjetjem po teh vprašanjih mnogo pomagajo, posebno podjetjem, ki nimajo lastnih strokovnjakov.

Branko Blenkuš

Vhod v generatorsko lopo na Javorniku

V aprilu nismo izpolnili operativnega načrta

Ekonomska enota	Po družbenem načrtu		Po operativnem načrtu	
	sk. %	blag. %	sk. %	blag. %
Plavž	106,2	—	106,2	—
Martinarna	98,4	—	96,3	—
Elektropeč	105,4	—	105,4	—
Livarne	123,3	—	123,3	—
Opekarna	103,2	—	103,7	—
TOPILNICE	101,3	—	99,9	—
Težka proga	105,8	67,9	105,8	34,9
Lahke proge	113,7	95,3	116,3	159,0
Žična valjarna	90,5	137,4	90,5	137,4
Valjarna 2400	—	—	86,0	84,2
Valjarna 1300	101,2	100,8	101,2	100,8
Jeklovlek	91,6	91,1	91,6	91,1
VALJARNE	116,1	141,4	101,7	100,2
Hladna valjarna	82,5	82,2	81,1	80,8
Žičarna	92,2	85,1	92,2	95,9
Žebljarna	105,7	102,9	103,8	101,0
Cevarna	111,9	111,3	101,6	100,8
Elektrod. oddelek	93,2	93,9	91,6	92,2
PREDEL. OBRATI	95,0	92,4	93,0	93,8
ZELEZARNA	105,8	120	99,9	98,7

Proizvodni načrt je bil v skupni proizvodnji po družbenem planu izpolnjen 105,8 %, po operativnem planu pa z 99,9 %. Izdelali smo 79.905,7 ton jekla.

V blagovni proizvodnji pa smo dosegli po družbenem načrtu 120 %, po operativnem načrtu pa 98,7 % (samo za tuje). Za prodajo je bilo izdelano 16.823,9 ton jekla.

V skupni proizvodnji je za dobo januar-april presežen načrt za +10.692,4 ton jekla, v blagovni proizvodnji pa za +1.841,4 ton.

Operativnega načrta niso izpolnili obrati: martinarna, žična valjarna, valjarna 2400, jeklovlek, hladna valjarna, žičarna in elektrodni oddelek.

Janez Rozman

Krajevni prispevek občine Tolmin

Občinski ljudski odbor Tolmin je na seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 30. januarja 1962 sprejel odlok o posebnem krajevni prispevku za gradnjo Zdravstvenega doma v Tolminu, ki je bil objavljen v Uradnem glasilu okraja Gorica številka 3/1962.

Zavezanci krajevnega prispevka so vsi delavci in uslužbeni, ki imajo stalno bivališče na območju občine Tolmin ne glede na kraj njihove zaposlitve (čl. 2).

Pod pojmom stalnega bivališča so mišljeni vsi poročni delavci in uslužbeni, katerih družine stanujejo na teritoriju tolminske občine.

Krajevni prispevek se računa: 2 odstotka od čistih mesečnih prejemkov oziroma davčne osnove davčnih zavezancev za dobo 12 mesecev (čl. 3).

Plačuje in obračunava se na isti način kot dopolnilni proračunski prispevek od osebnih dohodkov delavcev.

Skladno z navedenim odlokom se odtegljaj prispevka izvede tako:

1. v poštev za krajevni prispevek pridejo vsi delavci in uslužbeni Železarne Jesenice, ki imajo IBM šifro občine Tolmin št. 20 in 21. Za samce iz občine Tolmin se odvaja proračunski prispevek občini Jesenice.

2. krajevni prispevek bo odtegoten 12 mesecev, od obračunskega meseca aprila 1962 dalje. Za osnovo bodo vzeti izplačani bruto osebni dohodki preteklega meseca.

3. obračunava se s faktorjem 1,215 odstotka od bruto (2 odstotka od neto) osebne dohodka davčnega zavezanca občine Tolmin na osnovo preteklega meseca, ki pride v poštev za obračun zakonitih prispevkov in dopolnilnega proračunskega prispevka.

4. za odbitno postavko se vzame vrsta plačila (VP) 98 namesto »odbitki dnevnic«, ki niso obremenjeni in preimenuje v »krajevni prispevek občine Tolmin«.

5. odtegnjeni krajevni prispevek bo nakazovala blagajna Železarne Jesenice občini Tolmin, obenem s spiskom na tekoči račun številka 608-14-6645/09 »Sklad za gradnjo zdravstvenega doma Tolmin«.

Zbori proizvajalcev in njih udeležba

(Nadaljevanje s 3. strani)

bleme nakazati v njem, tako da bi bili volivci seznanjeni že vnaprej in bodo potem morda bolj zainteresirani. Morda je pa le res, da je v ljudeh odpor do zborov. Že pri prvem sklicu, ko je bil še kar dobro obiskan, niso upoštevali posameznih predlogov in tudi poznejšega tolmačenja ni bilo, zakaj se predlogi niso upoštevali. Smatram, da je vsak predlog vreden razprave, v kolikor pa ni izvedljiv, zahteva obrazilo, za kar se pa moramo posluževati našega tiska. Z obojestransko dobro

voljo bomo dosegli, da se bodo proizvajalci začeli zanimati za delo organov komune in na zborih reševali vsa pereča vprašanja, morda tudi finančna, v kolikor bodo pravilno nakazana. Vsi bi radi imeli vse najboljše, vendar moramo naše želje in potrebe omejevati z ozirom na možnosti. Za vse to pa je potrebno tesno sodelovanje.

V kolikor pa zanimanje za te zборе ne bo večje, potem moramo vedeti, da se bo še vedno sklepalo brez nas, vendar potem ne smemo kritizirati, ker sami nočemo, da bi bilo boljše.

Stane Torkar

Kakšen je odstotek po enoti izdelka v marcu

V spodnji tabeli vam posredujemo tri podatke, od katerih predstavlja v prvi koloni dosežen % razlike osebnih dohodkov po enoti izdelka; v drugi koloni odstotek, ki bo izplačan 15. maja za marec in v tretji koloni odstotek skupnega doseženega gibljivega dela osebnih dohodkov — z vključenimi normami — na obračunsko postavko za mesec marec.

	Dosežen % razlike OD po enoti izdelka	Izplačan % razlike OD po enoti izdelka	Dosež. skupni gibljivi del na obrač. post. v %
Vodstvo EE topilnic	59,54	59,54	106,09
Visoke peči	75,12	65,12	120,12
Martinarna	104,04	100,32	104,15
Elektropeč	78,26	78,26	108,78
Livarne	44,44	44,44	95,78
Samotarna	45,23	40	94,85
Vodstvo EE valjarn	49,20	49,20	90,79
Javornik I	34,45	30	82,55
Valjarna 2400	13,33	20,35	47,02
Javornik II	57,81	55,81	109,22
Zična valjarna	57,97	56,78	103,57
Jeklovlek	64,51	55	122,24
Strugarna valjev	41,53	41,58	87,48
Odprema Javornik IV	39,92	35	91,44
Vod. EE predel. obrati	59,47	59,47	98,75
Hlad. valj. in žičarna	42,31	42,31	92,45
Cevarna	50,53	50,53	126,18
Žebeljarna	39,92	35,20	86,36
Elektrodni oddelek	56,80	53,31	102,08
Vzdrž. Javornik	53,82	53,82	70,54
Konstruk. del. Jesenice	14,94	30,22	50,77
Elektro delavnica Jes.	63,54	63,54	61,25
Gradbeni odd. Jesenice	44,90	44,90	97,90
Meh. del. Jesenice	24,05	24,05	59,35
Vodstvo vzdrž. obratov	32,66	31,69	67,93
Elektroenergija	74,98	72,84	75,78
Piinski generatorji	38,26	38,26	81,84
Piinska in vodna energija	90,73	75,82	92,10
Vodstvo energije	82,55	82,55	82,55
Energ. gosp. + instr. del.	81,70	81,70	82,55
Promet	49,50	49,50	97,70
Transport	52,72	42,72	89,33
Vodstvo prometa in transporta	47,08	46,03	95,62
Vodstvo str.-energ. grupe	40,84	43,69	70,06
Splošni sektor	18,64	30	47,58
Komercialni sektor	22,62	33,32	53,26
Direkcija in tehn. sektor	23,38	31,65	54,72
Gosp.-rač. sektor	28,80	49,56	61,24
Kadrovski sektor	19,19	28,64	48,40
OTK	56,95	56,95	57,11
Komunalni oddelek	25,57	25,57	50,24
Pripravniki — kadri	34,98	34,98	56,99
SKUPAJ	48,53	48,27	84,93

Mladinske delovne brigade na Jesenicah

Priprave za letošnje mladinske akcije v jeseniški občini so v polnem teku. Nekaj več o pripravah za sprejem prve izmene brigadirjev nam je povedal predsednik Občinskega komiteja LMS, tov. Janez Čuden.

Letošnje mladinske akcije bodo v naši občini tudi največje izmed vseh, kar smo jih imeli po osvoboditvi. Zato je razumljivo, da morajo biti tudi priprave opravljene v določenem obsegu in do vseh potankosti.

Brigadirji, ki pridejo na Jesenice in v Kranjsko goro bodo delali v dveh izmenah. Na Jesenicah bodo sodelovali pri prvi etapi izgradnje novega športnega parka, delalo pa bo 100 do 120 brigadirjev v vsaki izmeni. V Kranjski gori bodo gradili smučarsko progo za množično smučanje. Na Jesenice pridejo brigadirji iz Raven na Koroškem, Kranja in Ljubljane. V Kranjski gori pa bodo delali brigadirji, ki jih bo iz svojih vrst določila Smučarska zveza Slovenije. To bodo predvsem športniki — smučarji. V vsaki izmeni bo delalo 60 smučarjev, vmes pa bodo imeli predavanja in kondicijske treninge, ki jim bodo dobrodošli ob pripravah na novo smučarsko sezono.

Prva izmena na Jesenicah in v Kranjski gori bo delala na deloviščih od 23. junija do 30. julija, druga izmena pa od 1. avgusta do 1. septembra. Najprej bodo začeli z izgradnjo novega igrišča, to je igrišča za rekreacijo. Ta dela spada v okvir prve etape izgradnje celotnega športnega parka. Brigadirji bodo nastanjeni v prostorih streškega doma pod Mežakljo. Življenje brigadirjev v naselju bo potekalo v skladu s posebnim pravilnikom za zvezo in lokalne akcije; da bi se mladi brigadirji počutili kar najbolj ugodno, bo treba že vnaprej pripraviti program sodelovanja vseh zainteresiranih organizacij na Jeseni-

cah. Delavska univerza naj bi pripravila za brigadirje vsak teden po en film, dalje so v načrtu tudi štiri predavanja, dve predavanji bosta za brigadirje obvezni, dve pa poljudni.

Tudi za rekreacijo in športno razvedrilo brigadirjev bo dobro poskrbljeno. V naselju pa bo uveden tudi sistem upravljanja na čelu s Svetom naselja. V Svet naselja bodo tudi brigadirji izvolili svoje predstavnike (na vsaki deset brigadirjev en član).

Svet naselja bo tudi skrbel, da bodo brigadirji imeli na vpogled rezultate oprav-

ljenega dela. — Komandan naselja bo tov. Janez Čuden za predsednika Sveta naselja pa je predviden tov. Franc Ban.

Letošnja mladinska akcija, kakor tudi izgradnja športnega parka na Jesenicah, je izredno pomembna, zato bi morala biti ta akcija deležna vse pozornosti od strani podjetij in ustanov, ki naj po svojih močeh tudi pomagajo. Po odhodu brigadirjev z Jesenic bodo jeseni z deli nadaljevali športniki, vsak izmed njih pa naj bi opravil do zime deset prostovoljskih delovnih ur. Delo bo organizirano po sekcijah.

Ob odhodu v zasluženi nokoi

21. aprila je v bila v zgornjih prostorih Kmetijske in rokodelske zadruge slovesnost ob odhodu šestih upokojencev, med katerimi sta bili tudi dve sodelavki.

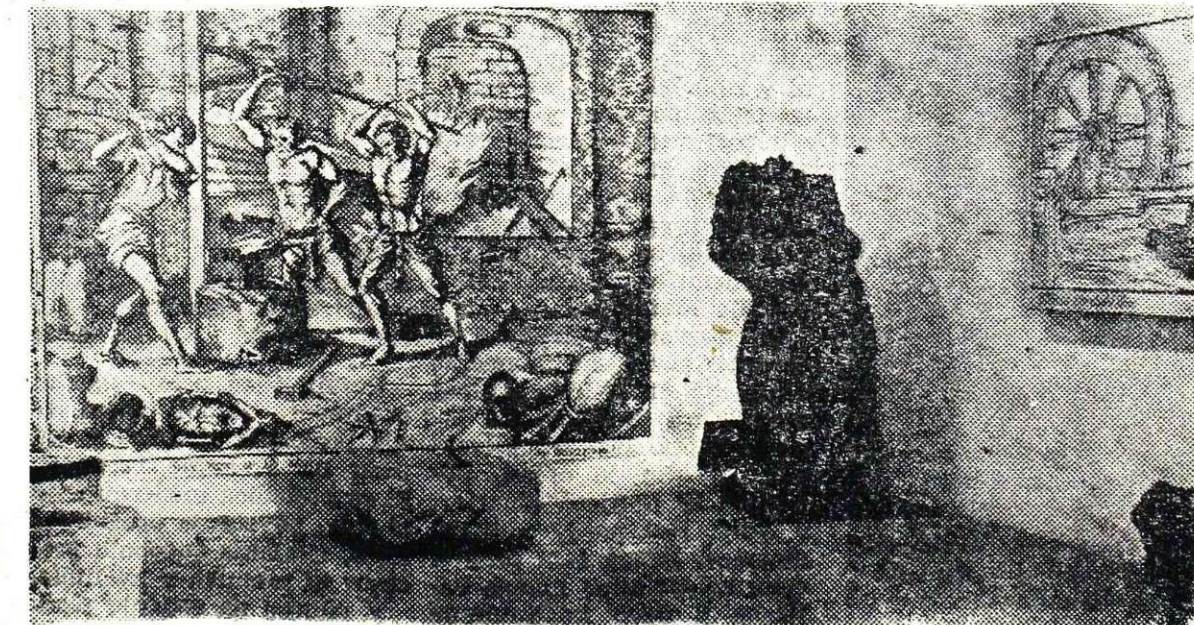
Za njihovo dolgoletno požrtvovalno delo ter vestnost se je v imenu našega kolektiva zahvalil grupni šef, ing. Miroslav Nikolič.

Ob prigrizku in dobri kapljici so se nato pogovarjali o doživetjih v železarni in pri tem pogosto omenjali vse tisto in tudi žalostne dogodke, ki se jih dobro spominjajo. Tudi smo se na skromen, a prisrčen način poslovili od sodelavcev — Tomaža Žitnika, Rudolfa Vidica, Jožeta Štajerja, Janeza Pečarja, Anice Klanjšek in Marije Aljančič ter jim zaželeli še mnogo zdravih in srečnih let.

Informativni center pri SZDL

Pri Občinskem odboru SZDL Jesenice, komisiji za idejno-vzgojno delo, je bil ustanovljen informativni center z namenom, da vzdržuje stike s sekcijami za zunanja politična vprašanja in jim nudi pri delu pomoč. V okviru komune bo proučeval interesna področja zunanje-politične tematike. Zbral bo določeno število predavateljev, ki bodo sistematično spremljali zunanje-politična dogajanja in jih kvalitetno tolmačili članom sekcij. Zaradi pravilne in dobre informiranosti bo sodeloval z okrajnim informativnim cen-

trom in ideološko komisijo pri glavnem odboru SZDL Slovenije. Sekretariati sekcij bodo lahko centru postavljali vprašanja, ki jim jih bo le-ta dolžan odgovoriti. Prvo posvetovanje centra je bilo sredi aprila, takoj nato pa dvodnevni seminar za člane sekcij krajevnih odborov SZDL. Videti je bilo, da se člani sekcij zelo zanimajo za zunanja politična dogajanja in kar je glavno, da znajo sami zrela ter presudarno ocenjevati in obrazložiti stanje in dogodke v svetu.

Del našega muzeja. V tem tednu praznujejo v naši državi teden muzejev, med njimi tudi muzealci na Jesenicah

Predvidena rekonstrukcija in razvoj Železarne J

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

V prvomajski številki »Železarja« smo pod istim naslovom objavili prvi del referata našega glavnega direktorja, ki ga je imel na posvetovanju metalurških inženirjev in tehnikov v Ljubljani. V njem je obravnaval kratek razvoj podjetja in predvidene investicije v topilnicah in toplih valjarnah. Danes nadaljujemo z investicijami v žični valjarni in ostalih obratih naše železarne.

ŽIČNA VALJARNA

Stara žična valjarna, ki je v preteklem letu dobila namesto lesene, novo železno halo, bo izpopolnjena z nekaj ogrodji, z novimi zagrevalnimi enotami, kar bo omogočilo skoraj za še enkrat povečati njeno sedanjo kapaciteto.

PREDELOVALNI OBRATI

V predelovalnih obratih bo rekonstrukcija v glavnem usmerjena k povečanju kapacitete kvalitetne vlečene žice. Pripravljamo nabavo najmodernejših strojev firme Vaughn, ki je danes vsakakor za nekaj let pred ostali

limi proizvajalci tovrstnih strojev, ki imajo individualni istosmerni pogon za posamezne bobne in katerih visokokroglična žica pri izdelavi nima dodatnih notranjih napetosti, kar je velika prednost pred ostalimi stroji. Tako bomo lahko na Jesenicah izdelovali patentirano in podobno žico v količinah, ki jih zahteva jugoslovansko tržišče.

Predvidevamo tudi povečanje proizvodnje elektrod na 10.000 ton, eventuelno v kooperaciji oziroma licenci z enim od svetovnih proizvajalcev elektrod.

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI

Obrati za vzdrževanje so v zadnjih letih že dobili nekaj orodnih strojev, kot je stroj za obdelavo zobatih koles, novi horizontalni vrtilni stroj, nove stružnice itd. Oddelek plinske energije bo dobil novo podobo s kisikarno, ki bo proizvajala 3000 kub. m kisika na uro, odgovarjajočo količino tekega kisika, poleg tega pa tudi za varjenje tako važen plin — argon.

Transportni oddelek bo dobil namesto starih parnih lokomotiv diesel lokomotive, mehanizacija razkladanja pa bo končno rešila vprašanje nekvalificiranih fizičnih delavcev na Jesenicah.

RAZISKOVALNI IN KONTROLNI ODDELEK bo opremljen z najnovejšimi aparati, kot so quantowat in podobno.

Za čim manjše investicijske stroške bomo verjetno odstopili od izgradnje raznih neproduktivnih objektov in poskušali rešiti to vprašanje z manjšimi rekonstrukcijami obstoječih zgradb v sami tovarni ali v neposredni bližini. Tako verjetno za sedaj ne bomo zgradili novega upravnega poslopja, novega laboratorija, novega centralnega skladišča in podobno.

Medtem pa pri rekonstrukciji posvečamo veliko pozornost izboljšanju zdravstvenih in varnostnih pogojev v železarni. Že dosedanja rekonstrukcija čiščenja plinov pri pržnih pečeh je v precejšnji meri zmanjšala količino rdečega prahu, novi čistilci pri visokih pečeh bodo zmanjšali količino plavžnega plina, ki s svojim prahom tudi precej zapraša jeseniško atmosfero. Z uvedbo velenjskega plina pa bo končno rešeno tudi vprašanje odpadnih voda in fenolov, ki naj bi v njih bili. V zvezi s tem bo treba popolnoma preurediti tudi vodno gospodarstvo železarne, kar se tiče hladilne vode in zato gradimo na desnem bregu Save črpalno postajo, ki bo za hladilno vodo zajemala pritoke Save s pobočja Mežaklje.

Po programu, potrjenem od Zvezne revizijske komisije, zahtevajo investicije skupaj 41 milijard dinarjev. Od tega bo v prvi fazi rekonstrukcije, ki sem jo opisal, potrebnih 29 milijard dinarjev, v drugi fazi pa 12 milijard dinarjev. Druga faza predvideva izpopolnitev hladne valjarne z novo kontinuirano lužilnico trakov in zamenjavo dotrajanih starih strojev z enim ali dvema moder-

nima hladno valjavniškima ogrojdema. V drugi fazi predvidevamo tudi rekonstrukcijo valjavniških prog, ki niso zajete v prvi fazi.

EKONOMIKA

Kot sem že omenil, je današnja železarna, poleg nekaj novih in modernih naprav, v povprečju zelo zastarela in dotrajana. Današnja vrednost obstoječih osnovnih sredstev se bo v prihodnjih letih z normalnimi odpisi in z odpisi zaradi

osnovna sredstva	41,290 milijard
obratna sredstva	3,498 milijard
skupno	44,788 milijard

tehnične zastarelosti dalje znižala. Zamenjave pa bodo vedno nove, njih sredstev vignile na 37,2 milijard v letu 1960. Povečanje proizvodnje tudi do obratnih sredstev, ki pri povečani realizaciji 89 odst. le 3,1 milijard odst. Koeficient obratnih sredstev se hrom na realizacijo poveča na 3,26 na 4,57. Skupna vrednost bodo potrebnih:

Material z Belškega polja so prepeljali do novega dvorazinskega gradbišča podjetja Gradis Jesenice

Od skupnih sredstev za rekonstrukcijo odpade 28,3 milijarde na zamenjavo in rekonstrukcijo starih dotrajanih naprav in zgradb ter le 16,5 milijarde za razširitev reprodukcije, to je za nove naprave in povečana obratna sredstva. Celotna rekon-

strukcija bo vedena v sedmih letih in tako, bo prišlo do zmanjšanja vodnje poslovanja. Ekonomski rezultat razvoja naslednje priprave (leta 1960):

	(v milijonih)	po plan 1960	rekonstrukcija	indeks 1960
realizacija	32.605	61.704	18	
poslovni stroški	20.882	32.659	15	
dohodek	10.357	26.748	25	
narodni dohodek	13.518	32.235	23	
prispevek iz dohodka	5.514	17.101	31	
čisti dohodek	4.843	9.647	19	

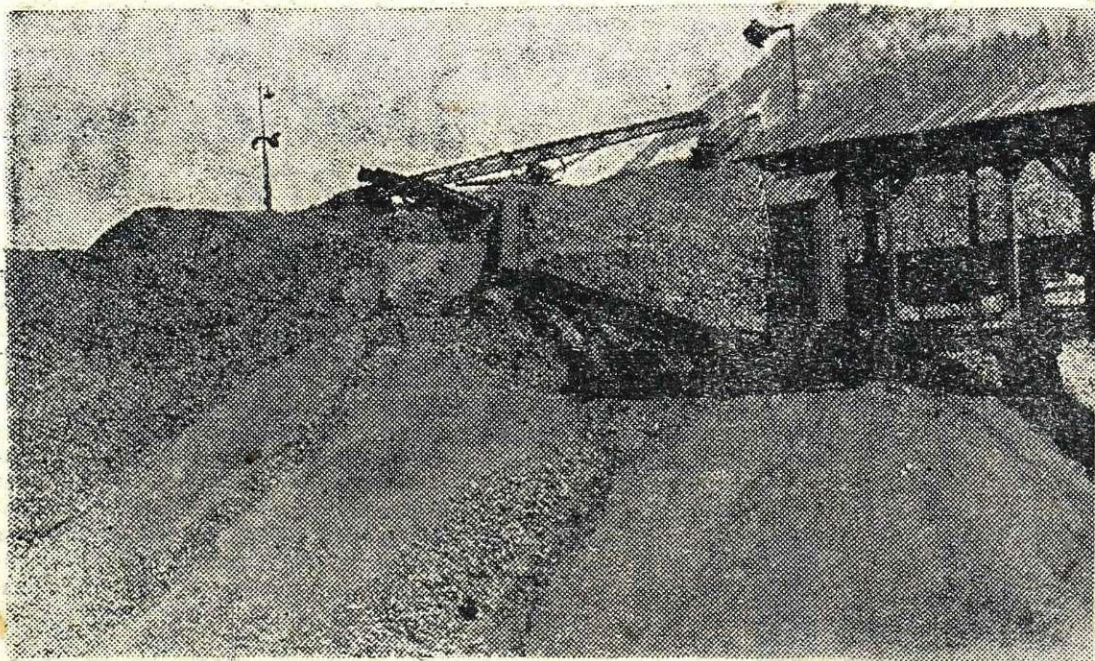
Rezultati so zelo ugodni predvsem zaradi zmanjšanja poslovnih stroškov v odnosu na prodajno vrednost, ki so posledica modernizacije naprav, povečanja produktivnosti, uvajanja sodobnih procesov in premika v kvalitete. V odnosu na sedanje planske cene bo v posameznih ekonomskih enotah sledeče znižanje proizvodne cene:

topilnice
valjarne
predelovalni obrati
strojno-energetski obrati
skupaj

Od skupnega povečanja dohodka — 16,4 milijarde — preko 10 milijard na zmanjšanje stroškov proizvod

Gradiva, ki ga dovažajo s kamioni z Belškega polja, je vsak dan več. Nasip v bližini mostu čez Savo je že precej visok, v prihodnjih dneh pa bodo morali porušiti tudi Ciglerjevo hišo

V bodoče bomo morali misliti na to, da bi dovoz osnovnih surovin — rude in koksa, preusmerili preko kopenske luke in dosedaj premalo izkoriščene goriške proge

Rekonstrukcija Železarnice

zastarelosti še na-
ala. Zamenjane, re-
ne in nove napra-
do vrednost osnov-
ev drgnile skupno
ilijardi v letu 1971.
je proizvodnje zah-
delo povečanje
sredstev, ki znaša
čani realizaciji za
3,5 milijard ali 35
eficent obračanja
redstev se bo z ozi-
alizacija povečal od
7.

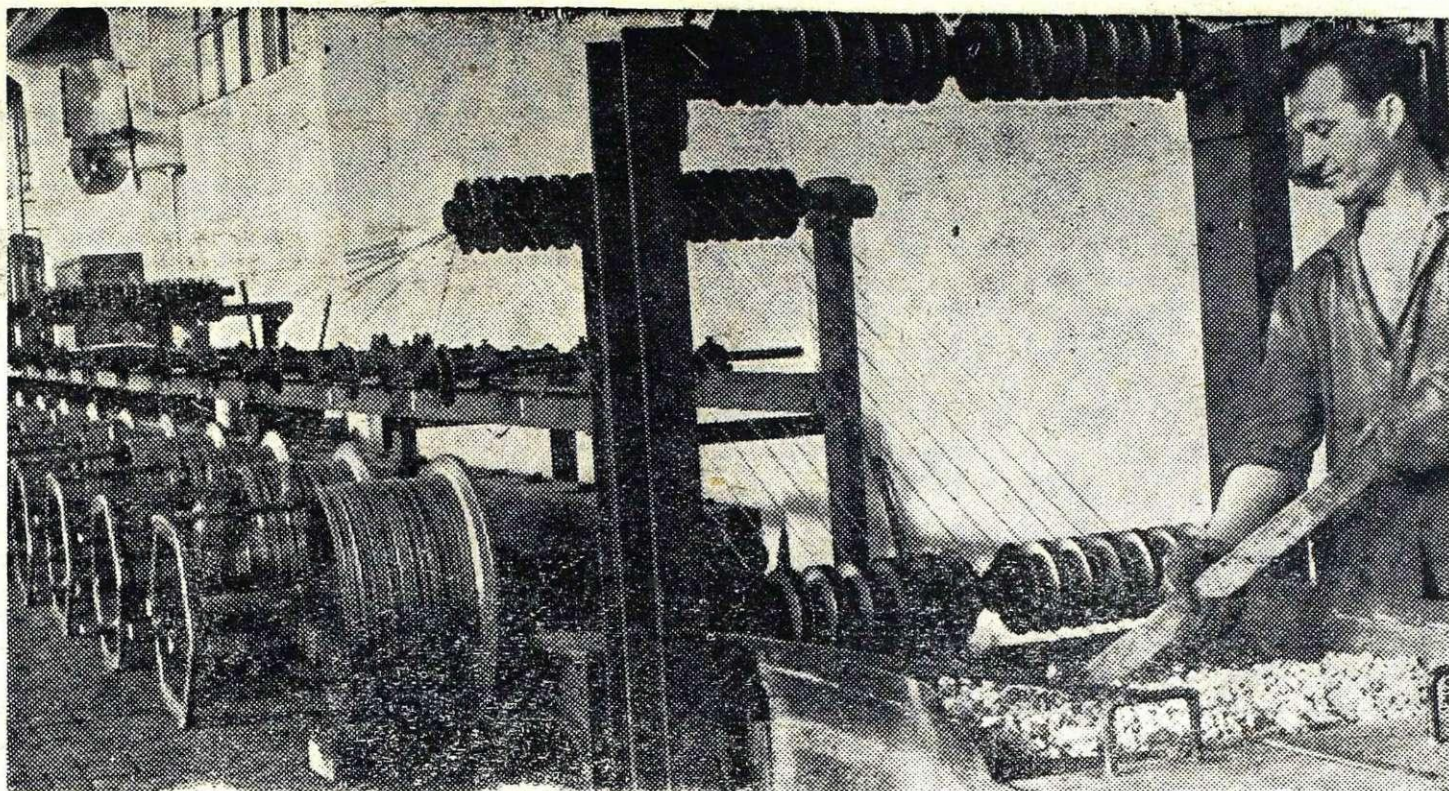
vlogna sredstva
mtakam:

milijard
milijard
milijard

le 6 milijard na povečano re-
alizacijo.

Razni ekonomski pokazate-
lji pa dajejo sledeče indekse
1971/1960:

količina proizvodnje na zaposlenega	156
realizacija na zapo- slenega	177
dohodek na zaposle- nega	268
narodni dohodek na zaposlenega	246
vložena sredstva na zaposlenega	157
realizacija v odnosu vloženih sredstev	111
dohodek v odnosu vloženih sredstev	152

V predelovalnih obratih bo rekonstrukcija v glavnem usmerjena k povečanju kapacitet za kvalitetno vlečeno žico. Ko bomo dobili najmodernejšje tovrstne stroje, bomo lahko proizvajali visoko ogljično žico brez dodatnih notranjih napetosti in tako popolnoma zadovoljili jugoslovansko tržišče

nile govorice, da je rekonstrukcija Železarnice Jesenice najdražja rekonstrukcija od vseh v jugoslovan. železarn. Pri tem pa so vse račun-
ske operacije izvedene tako
tendenciozno, da lahko ne-
pravilnost takega izračuna
vsak takoj opazi.

Kot sem že v začetku ome-
nil, je glavni namen rekon-
strukcije našega podjetja na-
domestiti dotrajane naprave
in omogočiti železarni proiz-
vodnjo na sodobnih napra-
vah in po sodobnih postop-
kih. Pri tem nismo polagali
primarne važnosti povečani
proizvodnji surovega jekla
in končnih izdelkov, temveč
premiu v kvaliteto in pre-
prečevanju zmanjšanja na-
še proizvodnje zaradi dotra-
janih naprav. Že v prvi fa-
zi rekonstrukcije bo proiz-
vodnja surovega jekla pol-
no povečana za 156.000 ton,
poleg tega pa nadomeščena
proizvodnja in obdelava je-
kla 50 odst. odpisani tovarni
za okrog 160.000 ton. Tako
vzeto moramo računati stro-
ške rekonstrukcije na tono
jekla, to je 29 milijard di-
narjev na 316.000 ton jekla,
kar da 92.000 dinarjev stro-
škov na tono surovega jekla
in ne 264.000 dinarjev, kot so
izračunali nekateri, ki so 41
milijard podelili samo s
156.000 tonami surovega je-
kla. Pri tem pa moramo ra-
čunati tudi to, da tona jekla
na Jesenicah po vrednosti ni
enaka toni jekla v drugih že-
lezarnah in da je za višjo
kvaliteto in bolj finalizirano
blago, ki ima večjo ceno, tre-
ba računati tudi z večjimi
investicijami. Proti rekon-
strukciji jeseniške železarnice
so navajali tudi, da se sma-
tra kot ekonomsko enoto že-
lezarno s proizvodnjo naj-
manj 1 milijon ton in da je
zato bolje graditi nove že-
lezarne s tako kapaciteto, kot
pa rekonstruirati obstoječe.

njo kvalitetnih in specialnih
jekel. Železarnice s 100.000 to-
nami pri plemenitem jeklu,
300 do 500.000 tonami pri
specialnih in kvalitetnih je-
kljih, so visoko rentabilne in
jih gradijo tudi v državah, v
katerih smatrajo pri masov-
nem jeklu kapaciteto 4 milij.
ton kot ekonomsko mejo. Pri
tem bi pripomnil le to: če
namerava železarna s kapaci-
teto 1 milijon ton potem
proizvajati malo količino
raznih specialnih jekel na-
mesto cenenege masovnega
materiala, potem bo tudi
njena rentabilnost padla in
bo specializirana mala že-
lezarna mnogo bolj rentabil-
na kot velika. Smatral sem
za potrebno, da to omenim,
ker v načrtih takozvanih ve-
likih železarn opažamo vse
mogoče kvalitete in special-
ne izdelke, da se tako na
papirju poveča realizacija in
izboljša slika rentabilnosti.

Tako sem na kratko orisal
rekonstrukcijo Železarnice Je-
senice in njen razvoj v bliž-

nji prihodnosti. Dovolite mi,
da se dotaknem tudi daljne
prihodnosti in možnosti na-
daljnega razvoja Železarnice
Jesenice.

S tem, da smo se odločili
za nove valjarne na Belškem
polju, je enkrat za vselej
prekinjena miselnost, da na
Jesenicah za razvoj ni pro-
stora. Belško polje in mož-
nost še nadaljnje uporabe
spodnjega Belškega polja do-
voljuje Jesenicam svobodno
širitev v prihodnjih obdobj-
jih. Naša železarna z ozirom
na svoje sedanje surovinske
baze, rudnik Ljubijo za že-
lezno rudo in koksarno Lu-
kavac, leži transportno skraj-
no neugodno. To se je poka-
zalo zlasti pri poslovanju v
lanskem letu, ko so povečane
prevozne tarife, višja cena
rudi in podobno, bolj ne-
ugodno vplivale na rezultat
Železarnice Jesenice, kot je
bilo to predvideno po pov-
prečnih računih za vso črno
metallurgijo.

Menim, da je bodočnost
Jesenice v tem, da se usmeri
na uvoz rude in koks preko
koprške luke in do sedaj le
malo izkoriščene goriške
proge in da, v kolikor bi bi-
lo to vprašanje odgovorja-
joče rešeno, poveča proizvo-
dno surovega železa s posta-
vitvijo visokih peči, proiz-
vodnjo jekla s konvertor-
skimi kisikovimi procesi,
kapaciteto valjarn z uvedbo
kontinuiranega vlivanja - v
tem primeru bi sedanji bloo-
ming uporabljal kot quarto
- in z izgradnjo kombinira-
nih finih in žičnih prog.

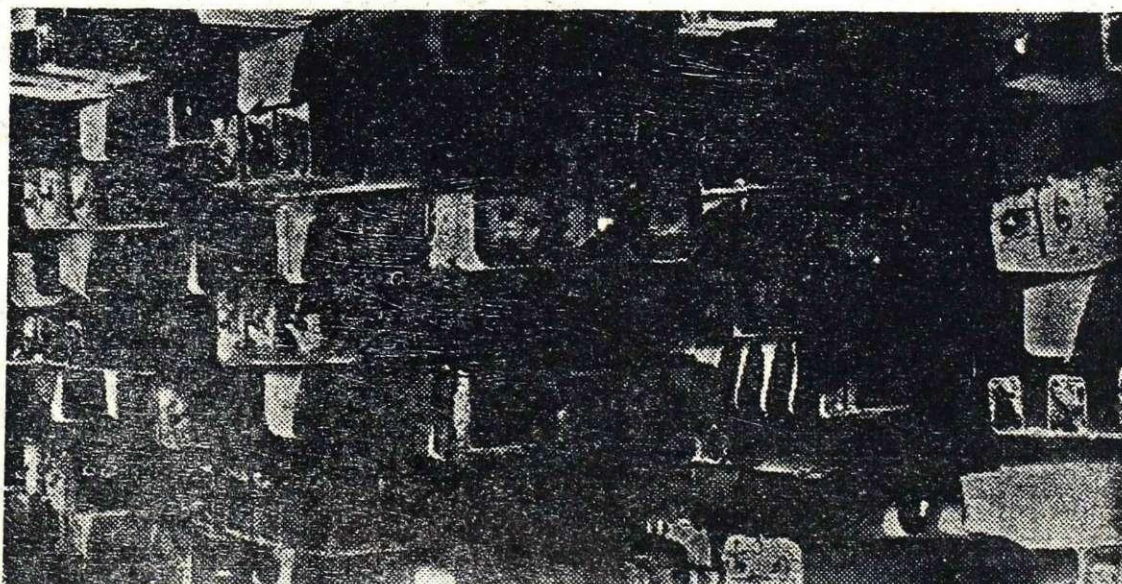
Toda to je daljša perspek-
tiva, naša naloga pa je sedaj
izvršiti predvideno prvo fa-
zo rekonstrukcije in tako re-
šiti težko krizo pri valjanju
izdelkih, ki se nam v pri-
hodnjih letih obeta. Imamo
vse osnove, da bo lahko bo-
doča proizvodnja tekla pod
takimi ekonomskimi pogoji,
da ne bo vprašanja sredstev
za nadaljnji razvoj.

do novega mostu čez Savo. Tako sta združeni
enice

index	%
1960 = 100	
704	189
659	156
748	258
235	238
101	310
647	199
milijonov	
4.649	
3.335	
1.560	
778	
10.322	

Še nekaj besed o načinu
prikazovanja stroškov re-
konstrukcije in novogradenj.
V zadnjem času so se razši-

Za novo valjarno na Belškem polju bomo potrebovali veliko večje jeklene bloke, ki jih bodo še v kokilah dovažali direktno iz martinarn v valjarne

Prizadevajte si, da bodo naši uspehi čim večji!

Obletnico osvoboditve Begunj so poleg prebivavcev tega kraja počastili tudi nekdanji borci Kokrškega odreda. Udeležili so se velikega pohoda, nato pa so se ustavili v Begunjah, kjer so še enkrat obudili spomin na leto 1945 in na vse, ki so med drugo svetovno vojno padli kot talci

Opera »Tremerski dukat« v jeseniškem gledališču

Uprizoritev opere »Tremerski dukat« na amaterskem odru je brez dvoma pogumno dejanje, čeprav je skladatelj Radovan Gobec napisal to delo brez večjih pretenzij in z enostavno glasbeno govorico in jo amaterskim izvajavcem tudi namenil. Kljub temu so v tej operi, ki je poleg drugega tudi dolga in predstavlja zaradi tega tudi velik fizični napor za vse izvajavce, določeni odlomki, ki so tako v glasbenem kakor tudi igravskem oziru precej zahtevni.

Delo, za katerega je tudi tekst napisal skladatelj, je tako vsebinsko kakor tudi glasbeno neproblematično. V primerjavi z zadnjimi tremi dejanji, bi bilo lahko prvo dejanje, ki je precej dolgo, brez škode nekoliko krajše. Isto velja tudi za prvi del uverture. Splošni vtis o operi pa je, da je lahko razumljiva vsakomur, njene melodije, ki imajo tu in tam že kar operetni prizvok, pa so prijetne za poslušanje. Ne manjka pa tudi scen in velikih ansambelskih prizorov, ki jih lahko vidimo v takozvanih »velikih operah«, napisanih pred sto leti.

Režiser Bojan Čebulj in dirigent Rado Kleč sta s pripravo te opere opravila res veliko delo. Medtem, ko režiser s solisti ni imel mnogo opravila, ker so vsi, posebno pa še protagonisti — Brunova, Rotar in Kosem — stari znanci z odskih desk, je bilo z zborom precej drugače. V operi nastopata dva zbora, mešani — vaščani in vaščanke ter moški — razbojniki, ki imata za dober tok dejanj zelo važno vlogo. Ker je bila večina članov zbora prvič na odru, je bil režiser pred težko nalogo, doseči potrebno dinamično razgibanost zbora, ki jo opera v vseh dejanjih zahteva.

Treba je priznati, da je režiserju to lepo uspelo in predstave so pokazale, da so se člani obeh zborov uživali v vlogi in s tem mnogo doprinesli k uspešni izvedbi. Posebno je treba omeniti nastop razbojnikov v drugem dejanju, ki je po režijski plati brez dvoma najbolj uspel masovni prizor.

Tudi scena, ki jo je prav tako zasnoval Bojan Čebulj, odgovarja vzdušju, ki ga opera zahteva in posebno v drugem ter četrtem dejanju je s preprostimi sredstvi ustvaril učinkovit in situaciji odgovarjajoč ambient, ki je močno podprl dogajanje na odru.

Dirigent Rado Kleč je z veliko energijo in požrtvovanjem pripravil glasbeni del izvedbe. Priznati mu moramo, da je svoje delo zelo solidno opravil. Ni majhna reč, dirigirati opero, ki traja dve uri in pol in pri kateri so vsi izvajavci amaterji! Dirigent Kleč je dokazal, da lahko dosežemo z vztrajnim delom tudi z amaterji veliko, saj so vse predstave lepo teklo in večjih, opaznih spodrslov, ki se lahko dogodijo tudi pri profesionalnih izvajavcih, razen pri premieri praktično ni bilo. Uspelo mu je obdržati ritmično ravnotežje med izvajavci na odru in orkestrom, kar včasih zaradi velikih ansambelskih prizorov ni bilo ravno lahko. Tudi orkester je bil solidno pripravljen, ki mu manjših spodrslov, tu in tam, posebno pri trobilih, ne moremo šteti v zlo. Vsekakor je dirigent pokazal, da je znal pripraviti in tudi svoereno voditi celotno predstavo, ki je tudi zanj predstavljala marsikje trd oreh.

Izmed solistov je najbolj izstopala RINA BRUNOVA kot Polonca, ki je tako igravsko kakor tudi pevsko poka-

zala takšno kreacijo, da bi jo bil brez dvoma vesel tudi narsikateri poklicni operni oder. Ta pevka, ki kaže vsako leto vedno bolj viden napredek, bi s svojim bogatim in šolanim glasovnim materialom ter prefinjenim poudarjalnim talentom zaslužila audicijo v ljubljanski operi in prepričan sem, da bi bili glasbeni strokovnjaki te naše osrednje operne hiše prijetno presenečeni.

VLADO ROTAR je s svojo vlogo Janka predvsem igravsko zelo dobro opravil, tako da je z živahno in doživeto igro potegnil za seboj tudi ves ostali ansambel. Tudi pevsko se je zelo potrudil in posebno njegovi dueti s Polonco — Rino Brunova, so vedno navdušili gledavce, čeprav je imel ponekod težave zaradi glasovne indisponiranosti.

V vlogi razbojniškega poglavarja Mihe je nastopil baritonist ANDREJ KOSEM, ki je odigral svojo vlogo zelo dobro in s pravim občutkom za mero. Svoj pevski part je odpel zelo solidno in tudi njemu se pozna, da vidno iz leta v leto napreduje.

V manjših vlogah so nastopili solisti MARICA BALOHOVA kot Jankova mati, DARINKA KOROŠČEVA kot mati Polonce, MARIJAN JEMC kot župan, JAKA JERAŠA kot cesar in ANTON DOLAR ter FRANC MIŠIČ kot razbojnika. Vsi so se izkazali tako pevsko kot tudi igravsko dobro pripravljeni in so doprinesli veliko k temu, da je uprizoritev tako lepo uspela.

Pri študiju opere so sodelovali še Silva Gračnarjeva in Lojze Savinšek kot korepetitorja ter Polde Mejač in Polde Ulaga, ki sta pripravila

(Dalje na 9. strani)

Kdaj naj grem k zobozdravniku

Dobro zobozdravstveno varstvo ali zobozdravstvena preventiva je najcenejša in najuspešnejša kurativa. Zdravo in lepo zobovje nam ni samo v okras, temveč nam je nujno potreben organ, ki skrbi za pravilno prehrano. Slabo in defektno zobovje nam povzroča črevesne katarje. Zobna gniloba pa nam ne povzroča samo zobobol, ampak postane kot vir infekcije tudi izvor drugih obolenj, zlasti kroničnega in akutnega sklepnega revmatizma, mišičnega revmatizma, vnetja živcev ter vnetja srčne mišice s srčnimi zaklopkami.

Danes močno razširjeno mišljenje in žal tudi naveda, da obiščemo zobozdravnika takrat, ko imamo zaradi zobne gnilobe zobobol, je popolnoma zgrešeno. Pravilno bi moral vsak vsaj dvakrat na leto k zobozdravniku, da bi mu očistil zobni kamen in sistematično pregledal zobe ter že najmanjšo vidno okvaro, začetno zobno gnilobo, pozdravil s plombaranjem. Tak, pravočasno opravljen zobozdravstveni poseg je popolnoma neboleč, ker zobna gniloba še ni načela zoba do zobnega kanala, v katerem so zobni živec in žilice. To zgodnje in pravočasno zdravljenje ima še to veliko prednost, da ohranimo zob kljub plombaranju živ.

Se bolj pa grešijo tisti, ki iz bojazni pred bolečo zobozdravstveno intervencijo odlašajo obisk celo takrat, ko imajo bolečine, ker se v takih primerih gnoini in gnilobni proces razširi preko čeljusti na pokostnico ter povzroča težko gnojenje izpod pokostnice ter vidno močno zatekline lica. Bolniki, ki v takem stanju prihajajo k zdravniku ali zobozdravniku, se upravičeno bojijo vsakega zobozdravniškega dela, ker je vse to, kar sem opisal, močno boleče. Žal so za to krivi sami.

Ce hočemo zobovje ohraniti zdravo, je seveda tudi potrebno, da se pravilno hranimo. Pravilen sestav hrane z vsemi potrebnimi vitamini in minerali, ki so v hrani, je že delno porok zdravemu zobovju. Vse to pa še ne zadošča, da si ohranimo zobovje zdravo. Nujno potrebno je inženje,

in to že od mladih nog, da otroke navadimo na redno čiščenje zobovja s krtačko in zobno kremo, zlasti pred spanjem. Že mladega otroka od dveh let naprej lahko na to nujno opravilo navadimo v obliki igre. Rad bo posnemal svojo mamičo, če si seveda tudi sama čistila obe.

V železarni na Javorniku je bila ustanovljena leta 1960 Zobna ambulanta. Po preventivnih serijah pregledih, ki smo jih obratni zdravniki opravili v preteklem letu, lahko trdimo, da smo z delom in uspehom te ambulante zelo zadovoljni. Žal moramo ugotoviti, da mnogo ljudi svojih zob sploh ne neguje. Zlasti mlada dekleta, žene in starejši delavci so zelo brezbrizni glede svojega zobozdravstvenega stanja. Medtem, ko je v letu 1960 prišlo okrog 90 odstotkov vsega delavstva na preventivni pregled zob, jih je bilo na drugem rednem pregledu zob, ki je bil od 1. avgusta 1961 do konca februarja letos, le 45 odstotkov. Pri pregledih je bilo ugotovljeno, da je zobozdravstveno stanje zadovoljivo zlasti pri tistih, ki tudi sami skrbijo za redno čiščenje, pravilno prehrano itd. Da je bil ta odziv kolektiva na Javorniku tako slab, je več vzrokov. Žal se posamezniki ne zanimajo, kaj je na oglasnih deskah. Krivi so mojstri in delovodje, ki ne znajo skrbeti niti ne zainteresirati, še manj pa prepričati našega delovnega človeka za zobozdravstveno varstvo, ki je velikega pomena za celotno zdravje posameznika.

Ob zaključku bi želel, da si vsak zapomni le to, da je nujno za ohranitev zdravih zob, dvakrat letno obiskati zobno ambulanto. Pride naj, četudi nima nobenih težav, ker bo le tako obvaroval svoje zobovje do pozne življenjske dobe. Zdravljenje bo brez bolečin, zobovje bo ostalo živo in ne bo nepotrebne ga strahu pred zobozdravnikom.

Izkoristimo zobni ambulantni na Javorniku in Jesenicah, ki sta bili ustanovljeni s sredstvi železarne, da kolektivu železarne omogočimo pravilno in pravočasno zdravljenje.

dr. Milan Čeh

Centralni delavski svet, uprava podjetja in sindikalna organizacija Železarne Jesenice sporočajo žalostno vest, da se je pri opravljanju službene dolžnosti smrtno ponesrečil naš sodelavec, tovariš

RIKO AŽMAN
strugar v elektro delavnici na Javorniku
član ZKS

Pokojnega sodelavca, ki je v našem podjetju delal pet let in pol, bomo ohranili v trajnem spominu!

Centralni delavski svet, uprava podjetja, TK ZKS in Izvršni odbor sindikalne organizacije Želez. Jesenice

Ob »Tednu narcis«

Tako kot vedno bo tudi letos posebno prijetno in lepo pod Golico v času Tedna narcis od 13. do 20. maja. Turistično društvo pripravlja v tem tednu skupaj s trgovskimi in gostinskimi podjetji posebno prijetno in praznično razpoloženje vsem, ki ljubijo lepoto narcisnih poljan.

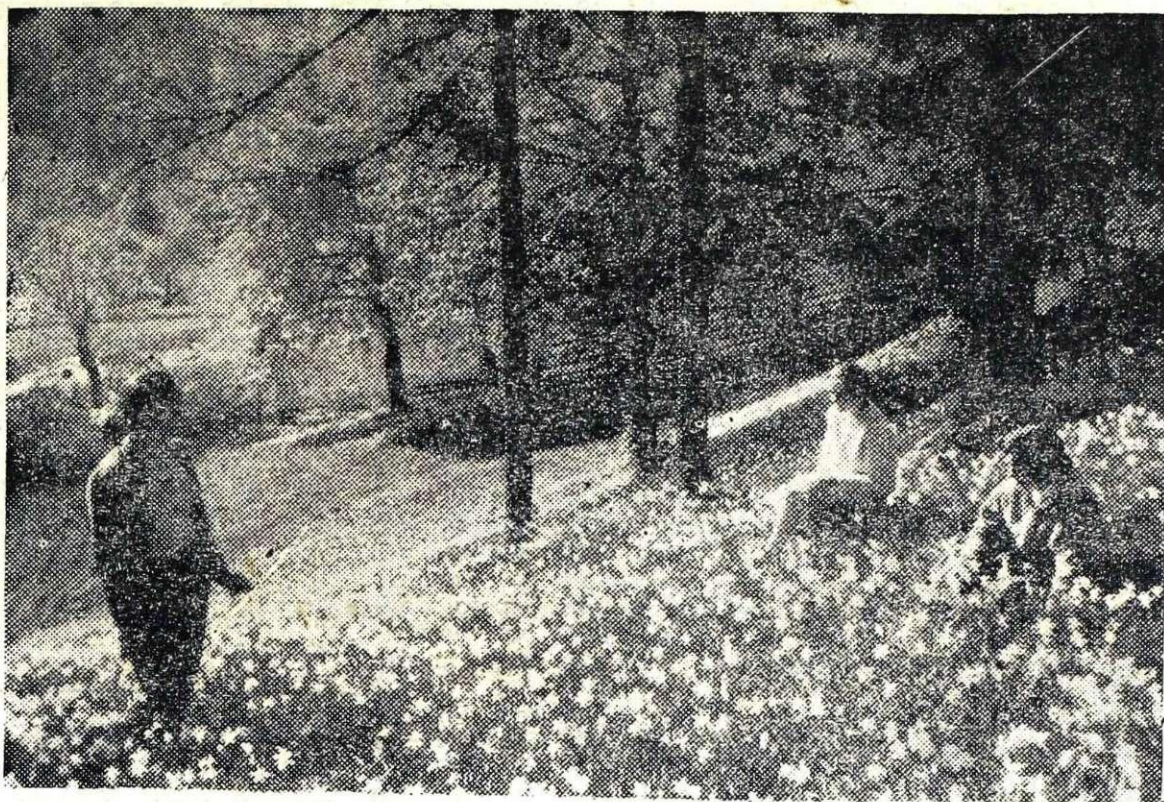
V nedeljo, dne 13. maja, bo množičen izlet na Golico, v ponedeljek, 14. maja, pa bo na Jesenicah v dvorani Delavskega doma javna tribuna, na kateri bodo predstavniki turističnega društva skupaj s trgovskimi in turističnimi predstavniki odgovarjali na javna vprašanja. Med drugim bodo govorili o Jesenicah kot turističnem centru, o jeseniškem turizmu in gostinstvu, o poslovanju potovalnih in izletniških agencij na Jesenicah, o gradnji vzpenjače na Prihodi in dalje mimo Črnega na Španov vrh, ki bo brez dvoma izredna turistična in smučarska pridobitev kovinarskega mesta, o Gorski straži in zaščiti alpske flore in sploh o kulturnem ponašanju obiskovalcev

gora, med drugim pa tudi turistični in planinski ter kulturni vzgoji na šolah jeseniške občine.

V okviru Tedna narcis bo tudi v sredo, 16. maja, turistični ples v hotelu Korotan, kjer bodo volili tudi »kraljico narcis za leto 1962«. Med Tednom narcis bodo na Jesenicah tudi ocenjevali trgovske in gostinske izložbe, bo pa tudi slavnostna seja Turističnega društva, na kateri bodo skupaj s predstavniki politično-turističnega in gostinskega delavca razpravljali o dosedanjem delu njih in kulturnih organizacij in doseženih uspehih v turizmu in gostinstvu ter o potrebnih ukrepih, da bi Jesenice postale tudi pomembno turistično središče.

Glavna zabavna prireditev v Tednu narcis pa bo v nedeljo, 20. maja, ko bo v Plavnici pod Golico vsesplošno ljudsko rajanje s kulturno-zabavnim programom, v katerem bo sodelovala folklorna skupina DPD Svobode »Tone Čufar« z Jesenic.

Uroš Župančič

Pred novo premiero v gledališču »Tone Čufar«

»Mišnica«

Pionirji čuvarji zelenih površin na Plavžu

Lani je bilo za zemeljska dela, sejanje trave in lepoto grmičevje okrog novih stanovanjskih stavb na območju Stanovanjske skupnosti Plavž porabljenih precej sredstev. Vse to pa bi bilo zaman, če ne bi vzdrževali teh urejenih zelenih površin. Zato je Stanovanjska skupnost priporočila vodstvu šol in mladinski organizaciji, da sodelujejo pri vzdrževanju le-teh. Pripravljena je za to prispevati del sredstev tistim učencem, ki bodo največ storili.

Pionirski starešinski svet šole »Tone Čufar« je na

osnovi tega predlagal Stanovanjski skupnosti, da po teh površinah namesti primerna estetska opozorila in koše za odpadke. Vse teren pa so razdelili na sedem vzdrževalnih okolišev in za vsakega od teh bo v šoli izbran brigadir, ki bo odgovarjal za delo dodeljenih učencev. Vsi bodo izmenoma dnevno zadolženi za čiščenje, vzdrževanje in po potrebi tudi za čiščenje s primernim orodjem, ki jim ga bo oskrbela Stanovanjska skupnost. Vse delo bo nadziral pionirski starešinski svet, tehnično vodstvo in strokovne nasvete pa bodo nudili strokovnjaki Stanovanjske skupnosti.

Učenci so obljubili, da bodo skrbeli za to, da bo okolica hiš nam vsem v veselje in ponos. Stanovanjska skupnost Plavž pa naj bi začela z akcijo tudi med odraslimi za ureditev ostalih neurejenih površin. Pionirski starešinski svet poziva vse starše in stanovalce, da jih pri njihovem prizadevanju podprejo, saj so bila v vse to vložena tudi sredstva, ustvarjena z njihovim delom.

Branko Blenkuš

REŠITEV

ZLOGOVNE KRIZANKE

VODORAVNO: 1. denaturalizirati, 7. tekma, 8. basi, 9. karta, — tor —, 10. Titicaca, — nic —, 12. para, 13. pasad, 14. Ti —, 15. namakati, 18. Ma —, 19. zime, 21. roka, 22. mula, 23. antropogeografija.

REŠITEV

MAGIČNEGA KVADRATA

VODORAVNO in NAVPIČNO: 1. preta, 2. rektor, 3. enkrani, 4. starim, 5. tonika, 6. Ariman.

K.

OPERA »TREMERSKI DUKAT« V JESENISKEM GLEDALIŠČU

(Nadaljevanje z 8. strani)

ob zboru, medtem ko je Marjan Vodnjov pripravil baletni vložek. Pri izvedbi so sodelovali poleg že omenjenih še mešani zbor DPD Svobode »Franc Mencinger« Javornik-Koroška Bela, komorni zbor in ansambel narodnih plesov DPD Svobode »Tone Čufar« z Jesenic ter orkester Glasbene šole Jesenice, pomnožen s člani obeh omenjenih Svobod.

Uprizoritev te opere, ki je doživela velik uspeh, saj so bile vse dosedanje predstave razprodane, je dokazala, da lahko tudi na amaterskem področju marsikaj dosežemo, če je le volja pri izvajalcih in razumevanje pri tistih, ki so dolžni dati takšnim stremljenjem vso moralno in po potrebi tudi materialno podporo.

Za marsikoga je neopazno poteklo v našem gledališču »Tone Čufar« na Jesenicah šest dramskih in ena operna uprizoritev. V sezoni, ki se je začela z uspešnim nastopom gledališke skupine na mednarodnem festivalu v Monacu, v septembru 1961, je bilo 55 predstav na domačem odru in 11 gostovanj v daljni in bližnji okolici.

Medtem ko je marsikdo izmed bravcev sedel v prijetno zakurjeni sobi, poslušal radio ali gledal televizijske oddaje, kar leže s kavča, so se ob vsem vremenu odpirala vrata v gledališče, kjer so bile dnevno vaja na vaj...

Toda vse to je bogato poplačano ob končnem delu, ko je z združenimi močmi izvedeno novo dramsko delo.

Kot zadnjo premiero v jeseniškem gledališču pripravljajo kriminalko »MIŠNICA«. To je delo pisateljice najboljših detektivskih romanov Agathe Christie. Njena bogata zbirka uspešnih stvaritev, ki so znane kot bestsellerji po vsem svetu, obsega znana prozna dela: »Umor Rogerja Achroyda«, »Skrivnostna stileška afera«, »Omizje trinajstih«, »Stopnice k smrti«, »Hiša na sipini«, od iger pa je najbolj znana »Mišnica« (The Mousetrap).

Agatha Christie je pol Američanka, pol Angležinja. Rojena je 1890. leta v Touquay. Pisateljica je začela, ko je bila še študentka glasbe in petja v Parizu. Večje uspehe pri občinstvu je imela šele po letu 1925. Takrat je začela pisati kriminalke. Pri tem ji je mnogo pomagalo opazovanje življenja in sveta, ko je s svojim možem, znanim arheologom, prepotovala vso Evropo, Ameriko in dele Bližnjega vzhoda. Zdaj živi v Angliji.

Več kot 40 let ustvarjanja dokazuje na desetine detek-

tivskih romanov, špijskih in avanturističnih zgodb. Njena velika fantazija, globoko poznavanje človekove duševnosti, zmožnost za logične kombinacije, okretost v dialogih, je našla nešteto možnosti oblikovanja motivov. V svoji ustvarjalnosti najde vedno nova presenečenja.

Ko se zgodi zločin, se na istem mestu in ob istem času ne znajde samo ubijalec, ampak tudi drugi ljudje. Ne zato, ker bi hoteli moriti, marveč gre predvsem za njihove skrivnosti iz preteklosti, ki jih prikrivajo in prepletajo z lažmi. Zato ker tajijo, da so bili na kraju zločina, nimajo alibija in vsi postanejo sumljivi.

Tako nekako je tudi v naši igri »MIŠNICA«. Osem oseb, pet moških in tri ženske se po naključju najde v nekem gostišču, nedaleč od Londona. Nekdo od teh je

ubil neko žensko in se zaklel, da bo ubil še dve. Vsi znaki kažejo, da sta tudi ti dve v zavetišču. Kdo je morilec? Kaj namerava? Kdo so njegove naslednje žrve?

Dejanje poteka in z zanimanjem sledimo napetemu zasliševanju. Na koncu razpleta skoraj ne moremo verjeti, da je tako. Nasmehnemo se in ugotovimo, da nas je prebrisanost pisateljice prijetno zabavala in zavedla tako, da ji do zadnjega prizora nismo prišli na sled.

Premiera »MIŠNICE« bo v soboto, 19. maja. Kolektiv je pripravljen, da vas za dve urici popelje v gostišče »Monkswell Mannor«, kjer mladoporočenca čakata štiri najavljene goste; pride pa poleg teh štirih še en nenajavljen gost in povrh še zastopnik Scotland Yarda.

Pridite! Vljudno ste vabljeni!

Prisrčno srečanje izseljencev

Koncem aprila je bil v Delavskem domu pri Jelenju zbor nekdanjih izseljencev v nemških taboriščih. Kljub razmeroma majhni udeležbi je bilo snidenje in razpoloženje bivših pregnancev prisrčno. Največ je bilo tistih, ki so bili izseljeni v grad Wernfels pri Nürnbergu, kamor je moralo 50 družin z Jesenic, Javornika in Koroške Bele v zvezi z represalijami za ustreljenim takratnim jeseniškim županom Luckmannom.

Prav v aprilu je minilo dvajset let, odkar so te družine morale v pregnanstvo in so se znašle v taborišču, kjer so delile kruto usodo z družinami iz skoraj vse Gorenjske in iz sosedne Koroške. Med takratnimi pregnanci je bil tudi sedaj 76-letni Jože Ravnikar iz Stare Loke, ki je izgubil v NOB štiri sinove,

hčerka pa je bila ubita v taborišču ob bombardiranju. Ta gorenjska korenina je bil med vsemi zelo priljubljen in zelo rad obiskuje svoje sotrpine. Tudi v nedeljo je bil na Jesenicah, kjer so ga vsi zelo prisrčno sprejeli.

Poleg pregnancev iz Wernfelsa so se prireditve, na kateri je izvajala program mladina s Koroške Bele s pevskimi in recitacijskimi točkami ter folklorna skupina najmlajših, udeležili tudi pregnanci iz še 18 drugih taborišč v Nemčiji. V prijetnem tovariškem kramljanju so kaj hitro minevale urice, ob poskočnih zvokih pa so se zavrteli pari vseh starosti. V vseh pa je prevladovala misel in želja: delati za to, da se nikoli več ne povrne doba preganjanja in taborišč.

Rezka Prešeren

Se enkrat je segel po podoficirjevo čutaro, potem pa je dal niz kratkih, razumljivih povelj svojim ljudem. Preden je prispelo poročilo, da so moške povelja razumeli, se je zdržnil in dejal podoficirju:

»Dragi moj Steiner, v samomor se podajamo. Jutri ali pojutrišnjem bomo bandite upehali, morda jim bo pošlo strelivo, poginili bodo od lakote, ali bodo zmrznili — nekaj se bo zgodilo z njimi — jasno. A takrat mojih ljudi ne bo več... Razumete, močne skupine alpske policije ne bo več zaradi teh nekaj uživcev!«

Rafal svetlečih nabojev je pretrgal Walterjeve besede, podoficirja Steinerja pa je odrešil dokaj tveganega odgovora.

Čez nekaj trenutkov so eksplozije min razklale nebo. Zasikale so strojnice in po vsem pobočju so se dvignile bele postavbe. Iskale so kritje in se začele prav počasi pomikati proti previsnim skalam. Poročnik Walter je pognal svoje ljudi v strmino z zamahom roke in glasnimi, odsekanimi povelji. Nerač je zapustil svoj branik. Od napada ni pričakoval niti najmanjšega uspeha, zato se je plazil od vsake snežne kotanje do druge mnogo počasneje, kakor je bilo potrebno. Vedel je, da se bodo iz peči kmalu vsuli streli in jih pognali nazaj. Ko so prešli mejo, do katere so prišli že večkrat prej, je postal še bolj previden. Izbral si je visoko skalo, ki je štrlela iz snega in si dejal:

»Dalje ne grem. Vsemu, kar se bo zgodilo, sem dovolj blizu. Če bo napad potekel tako, kakor vsi danes in včeraj, sem še predaleč. Ne bo prav lahko priti nazaj.« Podoficir Steiner je prilezel za njim in se namestil za skalo z enakimi mislimi.

Walter je vedel, da zavisi uspeh napada predvsem od njegove skupine. Če bodo njegovi moške blokirali prehod proti stenam na sever-zahodu in prispeli pred nočjo na

Peter Skalar

2

Ranjeno srce

vrh grebena, gverilci ne bodo imeli izhoda. Izid boja bo najbrž odločila samo vzdržljivost. Kdor bo v snegu dalje zdržal, bo uspel. »Banditi bodo rešili kožo, če bodo takrat, ko bo nas mraz nagnal nazaj v dolino, še kljubovali.« Ker je v zadnjih dneh sprevidel, da prenašajo gverilci mraz mnogo bolje, kakor njegovi moške, je v to kar trdno verjel. Tedaj je prižvižgala izpod peči prva krogla in se zarila v sneg nekaj metrov pred Walterjevim branikom. Stisnil je ustnice in zamrmral:

»Se imajo municijo. Sest bo ista pesem,« poveljstvu pa je sporočil, da je naletel na odpor.

II

Strme, sem in tja previsne stene so nudile varno zavetje skupini partizanov, ki so jo Nemci presenetili v obronkih Triglavskih gora. Nemške klešče so zapirale dolino s treh strani, s severa pa so jih stene varovale, da se jim sovražniki niso mogli približati. A branile so tudi izhod. Na preboj nemških položajev ni bilo misliti. Zato so se zakopali pod steno na široki skalni polici v sneg in odbijali nemške napade.

Gorjan, plečat mož, nizke rasti, je sedel za skalnim robom varno skrit pred sovražnikom. Leta so ga upognila že daleč k tlom. Nekoč, zdelo se mu je, da je že davno tega, je bil kmet. Do zemlje je čutil globoko spoštovanje. Kadar je hodil med njivami zorečih žit, je utišal korak in snel klobuk. Tudi potem, ko je že več mesecev prebival v gozdovih, je utihnil in se zamislil, če mu je ušel pogled v dolino med polja in travnike.

Ko si je naložil drugo polovico šestega križa, je izbruhnila vojna. Nikoli ni bil v nobeni stranki in le malo tega, kar je bral v časopisih, je razumel. Ker je imel malo zemlje, se je družil z bajtarji. Nikoli ni razmišljal o lepšem, pravičnejšem življenju, ker se je vdal v usodo.

Ko so prišli Nemci, je več dni taval med polji. Bil je zelo potrten. Odslej ni čutil več pravega veselja za delo. Ko so v sosednji vasi čez nekaj mesecev ustrelili prve talce, je izgrebel iz zemlje staro avstrijsko puško in poiskal partizane. Pridružil se jim je v dobri veri, da bodo sovražnika strli v nekaj dneh.

Čeprav je imel precej drugačne nazore kakor tovariši, je bil lepo vraščen v njihovo družino. Vsi so ga spoštovali in imeli radi. V poznem popoldnevu tistega zimskega dne je poslušal peklenški trušč nemškega orožja in premišljeval o svojem življenju. V premraženem telesu je čutil tople val ljubezni do tovarišev in domače zemlje. Star je bil, najstarejši med njimi. Nikoli ni imel svoje družine in svojih otrok. Tovariše pa je imel očetovsko rad in čutil je, da je član njihove dobre družine. Ko so brežli sneg proti pečem, jim je utiral pot. Ni se menil, da mu sili sneg za obleko in v čevlje.

Ko so prišli pod peči, je bil s svojimi močmi pri kraju. Vedel je, da bi tovariši težko pogrešali njegovo očetovsko skrb, starinske nazore in vedri kmečki humor. To mu je pomagalo, da je lažje premagoval mraz in lakoto.

O delu Aerokluba Jesenice

Uspehi letalskih modelarjev

Posebno navdušenje za letalsko modelarstvo kažejo učenci osnovnih šol na Blejski Dobravi, Koroški Beli in Hrušici, pred katerimi pa tako po številu kot tudi po uspehih prednjačijo modelarji iz Martuljke, ki jih že vrsto let vodi in vzgaja neumorni inštruktor Janez Odar.

Le-ti so dosegli lani častno drugo mesto v državi, takoj za modelarji iz Sarajeva, medtem ko so modelarji z Blejske Dobrave med najboljšimi v Sloveniji. Modelarji iz Martuljke so dobili od Vazdu-

hoplovnega saveza Jugoslavije nagrado v višini 70.000 dinarjev, modelarji z Blejske Dobrave pa od Letalske zveze Slovenije 20.000 dinarjev. S temi sredstvi bodo nabavili nujno potrebno gradivo za izdelavo novih modelov, za vse letalske kroške v naši občini, s katerimi se bodo udeležili številnih okrajnih, republiških in zveznih modelarskih tekmovanj. Letos bodo prvič nastopili na 3. zletu Ljudske tehnike okraja Kranj v Škofji Loki. Najboljši modelarji so

dobili na nedavni letni skupščini Aerokluba Jesenice tudi 16 A in 6 B modelarskih odlikovanj. Prav in potrebno bi bilo, da bi začeli z delom tudi letalski modelarji na jeseniških osnovnih in strokovnih šolah.

Poleg modelarjev pa uspešno deluje v sklopu Aerokluba Jesenice tudi preko 25 jadralcev, osem padalcev in šest motornih pilotov, ki se prav sedaj usposablja na letališču v Lescah za športne pilote. Z. U.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

VODORAVNO: delavski — operater — praznik — rude — m — a — eventualnost — prazniki — čer — Slovenko — odbori — kit — o — ara — dan — Lvov — rja — absint — Mile — Jorasses — Marsala — oč — ako — eta — d — er — vu — navod — n — etan — if — etamin — lr — jota — Nimes — agresor — bajke — t — voj — ts — Ypern — Opuzen — svariti — OTOP — rast — kivi — k — nihilist — minister — ocene — orden — OZN — an — Dorko — Air — i — Indiana — m — obok — lb — valjarne — peč — Arkadjev — Jim — e — as — Izolda — anali — kolo — kopjaši — m — lr — Ansm.

Dopisujte v Železarja

Pred kratkim so sodelavci iz elektro delavnice obiskali tov. Franca Ravnika, ki se že dalj časa zdravi v zdravilišču Laško. Za obisk in darila se jim takole zahvaljuje:

»Prijetna dolžnost mi je, da se lahko zahvalim svojim sodelavcem in prijateljem, ki so me v času mojega zdravljenja v zdravilišču Laško obiskali in obdarovali ter tako dokazali, da me tudi v času bolezn niso pozabili. Za plamenitost se vsem prisrčno zahvaljujem ter pozdravljam ves kolektiv elektro delavnice.«

Vaš sodelavec Franc Ravnik

Mladi modelarji iz Martuljke

Namesto okvirja

STROŽJI UKREPI — boljši vzgojni uspehi

V zadnji številki je bil objavljen članek z istim naslovom, ki govori o strožjih ukrepih, h katerim se je zatekel šolski odbor in predavateljski zbor Železarske industrijske šole ter Tehnične srednje šole.

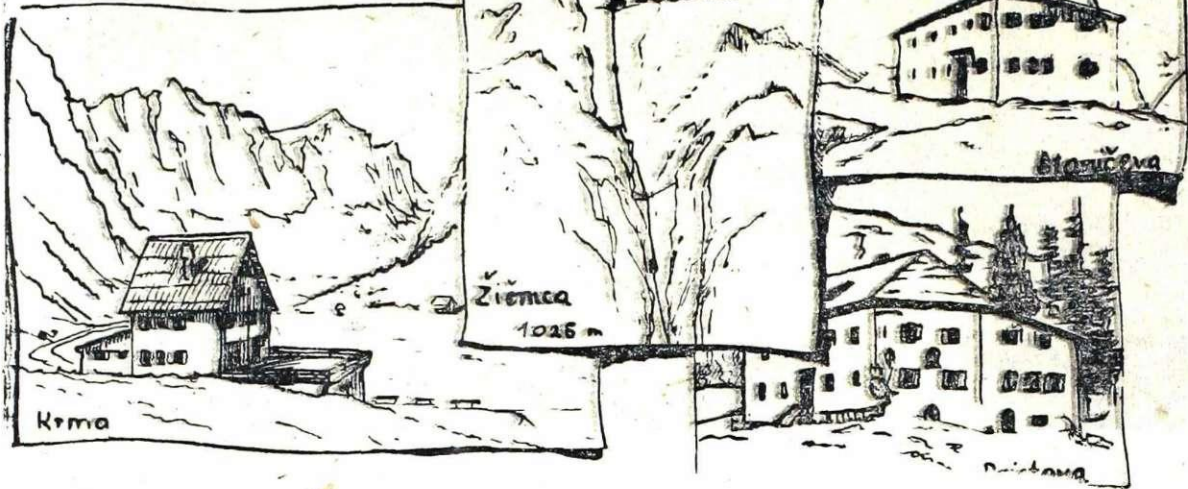
Pisec omenja, da so imeli

ti ukrepi pozitiven vpliv na ostale učence in dijake, ki so se učenja resneje oprijeli. Če prav razumem, bi to pomenilo, da so ti ukrepi vili dijakom strah v kosti.

Vsako razume, da je povsem normalno, da šola od časa do časa izključuje kakšnega dijaka, toda da jih hkrati izključuje kar 11, je ukrep, s katerim se šola ne more pohvaliti. Tak ukrep namreč bolj opozarja na neresno pedagoško delo na šoli, na formalizem in na pomanjkanje sistematičnega dela z učenci. Drugače si ne moremo misliti, da je kar 11 kandidatov zrelih za izključitev.

Ali omenjeni ukrep zagotavlja izboljšanje stanja? Za nekaj časa prav gotovo. Vsaj dokler bodo učenci živeli pod dojmom teh izključitev. — Trajnih rezultatov pa taki ukrepi ne zagotavljajo. To dosežemo le z vztrajnim in sistematičnim pedagoškim delom, že od sprejema v šolo, pa do takrat, ko učenec zaključuje šolanje. Tako delo pa terja precejšnjo mero poslušanja za težave in probleme mladega človeka, terja mnogo razumevanja in dobre volje, tako da dobi učenec zaupanje v svoje vzgojitelje in v njih vidi ljudi, ki mu hočejo le dobro. Izključitve pa k razvoju takih odnosov na šoli seveda bolj malo prispevajo. —an

15 let

PD Javornik - Koroška Bela

V nedeljo, 20. maja, bo Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela proslavilo na Pristavi 15-letnico svojega obstoja.

Šele po osvoboditvi so na Javorniku-Koroški Beli leta 1947 ustanovili samostojno planinsko društvo, v katerega je trenutno vključenih že več kot 700 ljubiteljev in obiskovalcev gora. Poudariti je treba, da je v tem društvu na vseh sektorjih dela zelo aktivna tudi mladina. Planinci z Javornika in Koroške Bele pa niso poznani le doma, temveč tudi drugod kot najbolj prizadevni in kot graditelji planinskih postojank, kot skrbni gospodarji in vzorni gostitelji. Med njimi so številni planinski odlikovanci, vsi skupaj pa predstavljajo izredno močan kader idealnih, marljivih in postrtovalnih gornikov.

Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela je zelo aktivno. Stalno prireja predavanja, tečaje, izlete, prostovoljne delovne akcije pri domovih in gradnji planinskih postojank ali planinskih poti in je lahko za vzor vsem drugim planinskim društvom. Trenutno oskrbuje tri nadvse pomembne in perspektivne planinske postojanke: Pristavo v Javornških rovtih, ki se razvija v pomemben rekreacijski center in jo vzorno oskrbujejo že od leta 1953; Staničevo kočo, eno najsta-

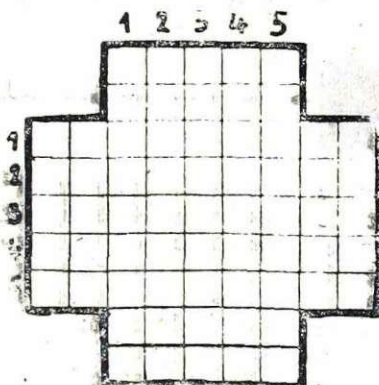
rejših planinskih postojank v Triglavskem pogorju, ki jo nameravajo povečati in modernizirati z ozirom na predvideno triglavsko žičnico; Kovinarsko kočo na Zasipški planini v dolini Krme, ki je izredno priljubljena izletniška točka, njena pomembnost pa se bo še povečala po uresničitvi načrtov o triglavski žičnici.

Svoj delovni jubilej bodo člani Planinskega društva Javornik-Koroška Bela počastili dostojno. Slavlja se bodo udeležili tudi vsi ostali prebivalci tega območja, zastop-

niki ostalih gorenjskih planinskih društev s predstavniki Planinske zveze Slovenije. Dosežanji uspehi in priznanja bodo marljivim članom PD Javornik-Koroška Bela kažipot k nadaljnjemu uspešnem delu in izpolnitvi nalog, pri čemer bodo prav gotovo potrebovali zadnjo pomoč vse naše planinske in socialistične skupnosti.

Planincem in ljubiteljem gora z Javornika in Koroške Bele k njihovem prazniku in pomembnim uspehom iskreno čestitamo z željo, da bi bilo tudi njihovo bodoče delo prav tako uspešno!

MAGIČNI LIK

VODORAVNO in NAVPIČNO: 1. slavni grški filozof, astronom in matematik, 2. postati neaktualen, 3. znanstvenik, ki proučuje reke, 4. naznanilo, avizo, 5. laščica hotela.

prejeli smo...

Tudi vzdrževalci bi želeli postati enakovredni člani kolektiva Železarne Jesenice. Tov. urednik!

V »Železarju« z dne 14. 4. je bil objavljen članek »Dvanajsturno delo obvezno«. Pisec Mencinger navaja probleme obrata, ali drugače povedano, nepokorščino strojnih delavcev Javornika III. Ne mislimo se opravičevati, zakaj nismo delali po dvanajst ur. Vemo pa, čimveč nadur, tem manjši dohodki, oziroma zmanjševanje odstotka giblivo-ga dela. To pa nikakor ni v skladu z osebnimi dohodki v produktivnih obratih, ker tudi mi hočemo biti enakovredni člani kolektiva Železarne Jesenice, pri uspehih in neuspehih. Strinjamo se pa s člankom tov. Karla Pogačarja, ki nazorno prikazuje probleme vzdrževalcev.

Opozarjamo tov. Mencingerja, naj v bodoče ne piše nekaj, kar ni resnično; o nekakšnem nesoglasju med strojnimi delavci in ključavničarji, ker s takimi članki samo kvarno vpliva na že tako slabo razpoloženje delavcev v obratu. On osebno pa naj se bolj zalaga za svoje delo in naj reševanje tega problema prepusti tistim, ki so za to postavljeni in odgovorni.

Izzid nagrajnega žrebanja za prvomajsko križanko

Do postavljenega roka smo prejeli 269 rešitev. Žrebna komisija, ki so jo sestavljali Jože Prinčič, Zdravko Pogačnik, Andrej Caserman in člani našega uredništva, je morala izvleči in pregledati kar 23 rešitev, da je dobila 11 nagrajencev. — Izžrebani so bili:

5000 dinarjev prejme KAMILA OLAH, Rešilna postaja Javornik;

po 1000 dinarjev pa prejmejo: JOŽE ARH, OZOD; ALICE ŽVEGELJ, pravna služba; FRANČ ŽVAN, mehanična delavnica Javornik; JOŽE LOZAR, konstrukcijska delavnica; ANICA ZORIKO, Tomšičeva 61, Jesenice;

IVICA MARKELJ, fakturni oddelček; JANČZ KRAJNIK, konstrukcijska delavnica; — ZINKA AŽMAN, plansko-ekonomski oddelček; MILENA KOŠIR, IBM oddelček in ANAMARIJA KOBENTAR, prepisni biro.

Kot smo že zapisali, je morala komisija pregledati 23 rešitev, da je našla 11 pravih. Največ napak je bilo pri besedi v drugi vrsti vodoravno, kjer so mnogi zapisali »operator« namesto »operater«. Bilo je precej tudi drugih napak, dva pa sta bila ob nagradi, ker sta pozabila vpisati črko. Tudi napak pri prepisovanju je bilo dovolj in boste morali, dragi reševalci, biti v bodoče bolj pozorni pri reševanju naših prvomajskih križank.

Nagrajencev želimo čestitati in jih vabimo, da dvigneta nagrado od menedžerke dle v blazini Železarne Jesenice.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage žene, mame stare mame

HELENE PUCOVE

se najpogostneje zahvaljujem zdravnikom ter osebju internega in kirurškega oddelka jeseniške bolnišnice za vso skrb in prizadevanje v času njene težke bolezni. Prav tako srčna zahvala vsem darovalcem cvetja in vencev, sosedom za pomoč, kolektivoma knjigovodstva Železarne Jesenice in Zdravstvenega doma Jesenice ter pevcem. Prav posebno zahvalo pa smo dolžni tudi lastnikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: mož Andrej, sinova Ivan z družino, Andrej z ženo in hčerka Marija z družino ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame in prababice

MARIJE BURNIKOVE

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, nam pisмено in ustmeno izrekli sožalje. Se posebej se zahvaljujem dr. Jenku, dr. Rosensteini in dr. Jensterlu, ki so ji lajšali trpljenje. Prisrčna hvala sosedom, ki so nam pomagali v teh težkih dneh, jeseniški godbi in pevcem za žalostinke ter lastnikom osebnih avtomobilov za spremstvo in dragoceno uslugo.

Zalujoči: sin Franci z družino, hčerke Fani in Kati z družinama in ostali sorodniki

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage žene, mame in stare mame

ANE KAVČIČEVE

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Se posebej se zahvaljujem primariju dr. Hafnerju in primariju dr. Brandstetterju ter osebju kirurškega in internega oddelka za njihovo skrb in lajšanje trpljenja v dolgotrajni bolezni. Zahvaljujem se tudi številnim darovalcem vencev in cvetja, sosedom za pomoč ter vsem, ki so nam izrekli sožalje.

Zalujoči: mož Alojz, sinovi Ivan z družino, Tone in hčerka Anica ter ostalo sorodstvo

»Mislim, da vendar ne bom dovolila, da ugrizneš!«

železarski GLOBUS

ITALIJA — V Tarantu gradijo novo železarno s koksarno, dvoje plavžev, jeklarno s konvertorji za žilavljenje s kisikom, bloomingom, valjararno pločevine in trakov, cevarno varjenih cevi in livarno kokil. Ko bo leta 1964 dograjena, bo lahko proizvajala letno 1.800.000 ton grodlja, 2.000.000 ton jekla in 300.000 ton cevi.

AVSTRALIJA — Avstralska vlada je odpravila prepoved o izvažanju železne rude, ki je veljala 20 let. To je imelo za posledico zelo živahno dejavnost tujih in domačih družb, ki so pričele odpirati nove in razširjati že znane rudnike železne rude. Kot kaže, bo lahko Avstralija izvozila letno za 45 milijonov dolarjev železne rude. Največji kupec bo Japonska.

ZDA — V jeklnah železarske družbe U. S. Steel Corp. so pričeli uporabljati kot gorivo mešanico mazuta in premogovega prahu. Skupna uporaba teh dveh goriv se je izkazala kot zelo učinkovita, ker je manipulacija z

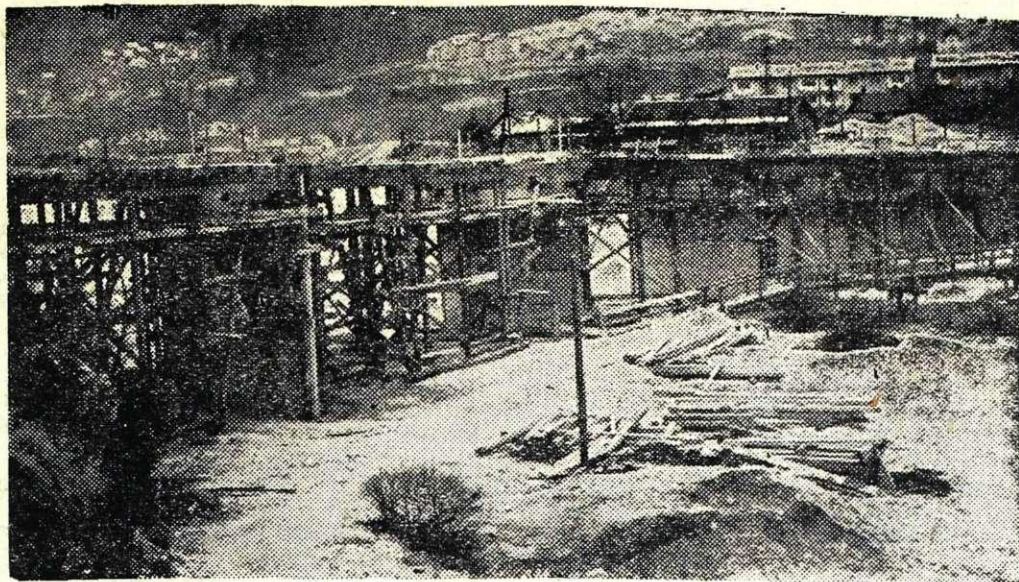
mazutom zelo enostavna, medtem ko je premogov prah poceni.

ZAHOĐNA NEMČIJA — V železarni Dillinger Hüttenwerke obratuje največja naprava na svetu za kontinuirno vlivanje, na kateri lahko vlivajo slabe do dimenzije 1500 x 200 mm. Jeklo proizvajajo v konvertorjih za žilavljenje s kisikom.

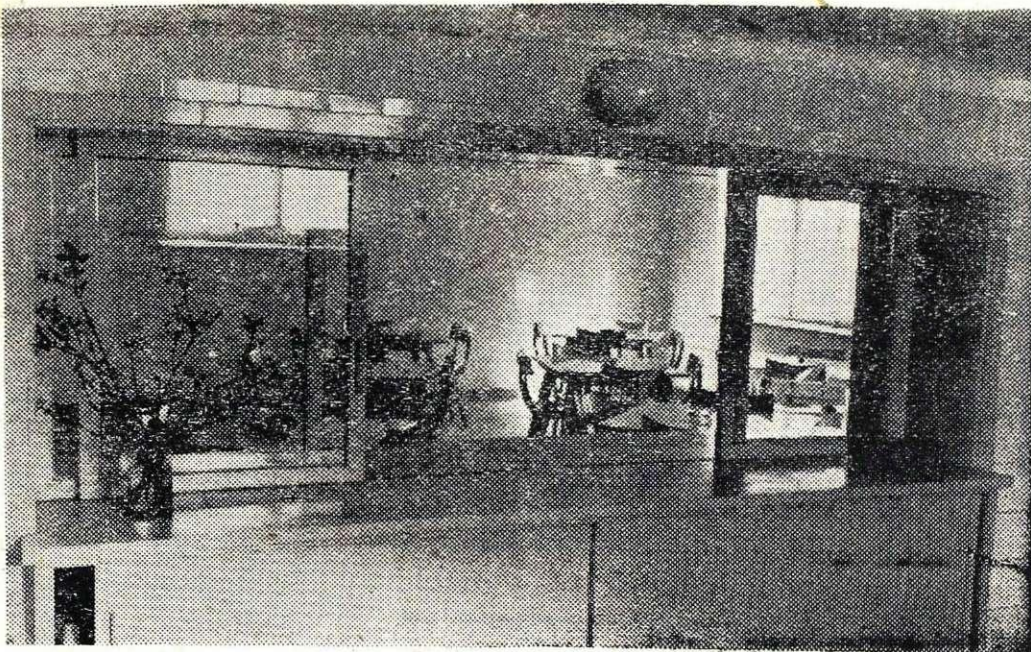
JUŽNA RODEZIJA — V Južni Rodeziji gradijo tovarno za proizvodnjo ferokroma, ki bo imela letno kapaciteto 12.000 ton. Kot surovino bodo uporabljali koncentrate rodezijskih kromovih rud.

Sodelavci sodelujmo pri množičnem praznovanju Dneva mladosti

ZELEZAR, tednik — izdaja: Železarna Jesenice — glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — ureja redakcijski odbor. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naslov: Uredništvo »Železar«, Železarna Jesenice, telefon št. 394. — Tisk CP »Gorenjski tisk« v Kranju

Most čez Savo na Javerniku bo kmalu dograjen

Jedilnica v samskem domu na Koroški Beli

tehnični letjen

Stanko Ravnik

Industrija jekla na Japonskem

(Nadaljevanje in konec)

ZAGOTOVITEV SUROVIN

Japonska proizvaja letno le 1,5 milijonov ton siromašne železne rude (40 % Fe) in manjšo količino premoga. Zagotovitev dovoza surovin je za proizvodnjo jekla življenjsko vprašanje. Trenutno mora Japonska uvoziti na leto 75 % potrebne železne rude, 43 % potrebnega premoga ali 16 milijonov ton. Do leta 1970 pa bodo te zahteve po uvozu najmanj tri do štirikrat večje. Nekoč so te surovine dobivali iz bližnje Azije, v glavnem iz Mandžurije in Prednje Indije, danes pa so transportna pota vedno daljša. Bližnja Avstralija ima vse te surovine, potrebuje pa jih za lastno industrijo. Japonci si prizadevajo, da bi bili pri izkoriščanju novih nahajališč sodelujoči, tako da bi počasi lahko opustili daljne ameriške vire.

PRESKRBA S SUROVINAMI IN ZUNANJA TRGOVINA

Kot naravna posledica pomanjkanja surovin nastopa v jeklarstvu večja poraba starega železa in uvajanje elektropeči. Japonska je največji kupec starega železa v Ameriki — letno ga prepelejo iz Amerike do 4 milijone ton. Elektropeči gradijo skoraj v vseh železarnah in sicer opremljene za najmodernejši in najdražji postopek za proizvodnjo plemenitih jekel. Tehnične komisije potujejo po vsem svetu ne le z namenom, da sklepajo poslovne pogodbe za daljšo dobo, temveč da bi tudi s svojo finančno udeležbo pridobili

bile in zagotovile kjerkoli na svetu nove vire surovin, ali da bi z gradnjo železarn pridobile potreben vpliv. Trenutno so pogajanja za vpljavo novih skladišč v Mehiki, Čilu, Liberiji, Mavretaniji, Borneu in Alaski. V Braziliji in Peruju so s tem stremljenjem povezana tudi dela za pomorske luke. Z isto aktivnostjo kot Evropejci, so se tudi Japonci priključili rudarski skupini v Gvineji.

Velikopotezno pogajanje oziroma sklepanje kupčij teče med drugim z železarno v Johannesburgu, ki naj bi v naslednjih desetih letih dobavila Japoncem za 90 milijonov funtov surovega železa, vendar skušajo Japonci istočasno spraviti v promet svoje avtomobile. Prav tako želijo v Čilu zamenjati stroje in lokomotive za rudo, zelo bogato na železu. Z ameriškim rudarskim magnatom Kaiserjem so se pogodili za dobavo 10 milijonov ton železne rude skozi deset let. S svojimi jeklarskimi izdelki so si Japonci odprli vrata v dežele, kjer so dosedaj bili politični pomisleki in to v LR Kitajsko, Severno Korejo, Kubo itd. Pogajajo se za izdelavo opreme in tehnično pomoč pri gradnji novih železarn v Indiji, Malaji, Pakistanu, Hongkongu in prav posebno v Argentini.

V zvezi z važnimi dogodki omenjajo tudi malo deželico Goa, ki je bila pred kratkim priključena matični Indiji. Goa, ki je bila 450 let portugalska kolonija, je izvozila letno 5 milijonov ton (dvakratna proizvodnja Jugoslavije) kvalitetne železne rude in tudi precej manganove rude. Zaradi nahajališč mangana so se Indijci odločili tu zgraditi četrto železarno.

ZUNANJA TRGOVINA Z JEKLOM

Hitra rast japonske jeklarske industrije verjetno ne bi bila mogoča brez ameriške dolarske

pomoči. Tako so dobili kredit svetovne banke, dosedaj 74 milijonov dolarjev za to vrsto industrije in izvožno-uvozne banke, dosedaj 46 milijonov dolarjev za opremo jeklarn. Ugled Japonske je danes tako močan, da na newyorški borzi dolarske obveznice velikih jeklarn prav lahko spraviš pod streho. Tej dispoziciji kapitala stojijo nasproti odgovarjajoče aktivne postavke pomembnega izvoza, najsi bo to izdelkov črne metalurgije, ali pa z njo povezano strojogradnjo in ladjedelnico. Leta 1961 je Japonska izvozila 2,8 milijonov ton jekla, torej okoli 10 % letne proizvodnje in sicer v Ameriko 25 %, v Latinsko Ameriko 7 % in samo 1 % v Evropo.

Japonska se je povzpela v proizvodnjo strojogradnje na peto mesto na svetu in gradnja ladij je njihov najmočnejši priliv deviz. V 24 ladjedelnih so s kapaciteto 3 milijone RT prehiteli Angleže in Nemce. Izdelujejo v glavnem velike tovorne ladje, tako da za njihov izvoz ter dovoz premoga in železne rude ne bodo odvisni od svetovnih pomorskih agencij. Na listi velikih naročnikov oziroma sklenjenih kupčij so značilnega pomena: SSSR, LR Kitajska, Indija, Izrael in Indonezija. Poleg sploh do sedaj največjega konstruiranega tankerja za 130.000 ton olja, je v delu še večje število takih plovil enot, ki niso manjše kot za 50.000 ton olja.

Čeprav japonska zunanja trgovina zaseda sedmo mesto na svetovni listi, kljub temu v gospodarskem načrtu prednjači vprašanje izvoza. Predpogoj za to je brez dvoma liberalizacija lastnega trga, kar je imelo za posledico povišanje zasluga za 50 % od leta 1950 naprej pri utrjenih življenjskih stroških. To pa je pomenilo pritisk potrošnikov na skupno blagovno maso, toda pri tem povprečni dohodki na enega niso presegli letno 350 dolarjev.